LIETUVIŲ DIENOS

G. GOBIENĖ, V-sios L. TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS PROGRAMOS DIREKTORĖ

LITHUANIAN DAYS

SEPTEMBER 1976

1976 M. RUGSĖJO MĖN.

LIETUVIŲ
DIENOS
LITHUANIAN DAYS

4364 Sunset Blvd., — Hollywood, CA 90029
Telefonas: 664-2919

1976, rugsėjis Nr. 7 (166)
September, 1976 No. 7 (166)
Eina XXVII metai
Volume XXVII

Redaguoja
REDAKCINĖ KOLEGIJA

Anglų k. Redaktorius / English Editor
ALFONSAS A. MILUKAS

Atsakomasis red. - Leidėjas / Publisher
Administratorius / Circulation Manager
ANTHONY F. SKIRIUS

Straipsniai, autoriaus pasirašyti pavarde, slapyvardžiu ar inicialais, nebūtinai reiškia ir redakcijos nuomonę.
Signed or initialed articles do not necessary reflect the opinion of the editors or of Lithuanian Days magazine.

Panaudojant medžiagą, prašoma pažymėti šaltinį.
Republication of material from "Lithuanian Days" permissible only with indication of this source.

"LIETUVIŲ DIENOS" YRA SUJUNGTOS SU "KALIFORNIJOS LIETUVIU", LEISTU 1946-49 M.
"LITHUANIAN DAYS" IS COMBINED WITH "CALIFORNIA LITHUANIAN", PUBLISHED 1946-49.

Prenumerata atnaujinama automatiškai, nelaukiant atskiro pranešimo. Nutraukdamas prenumeratą, skaitytojas administraciją painformuoja laišku.
If subsription is to be discontinued at expiration, notice to that effect should be sent; otherwise it will be renewed automatically.

Leidžiama kas mėnuo, išskyrus liepos ir rugpiūčio mėn.
Published monthly, except July and August.

Atskiro nr. kaina $1.25 Single Copy $1.25

Prenumerata metams $12.00 bet kuriame pasaulio krašte.
Subscription $12 per year in any country of the world.
Garbės prenumerata / Honorary subscription $20.00.

"Second Class Postage Paid at Los Angeles, California".

TURINYS / CONTENTS

LIETUVIŠKOJI DALIS

Psl.

Lietuviu tautiniai šokiai L. Vaičiūnienė 3
Tautiniams šokiams paskirtas gyvenimas—Alfonsas Nakas 4
Mes atmetam svetimųjų dominavimą .. 7
Los Angeles Pabaltiečių tautinių šokių ir dainų šventė 8
Devynių amatų žmogus Andriaus Mirono biografija 10
Garsių senelių pėdomis 11
P. Baltuonio menas 12
A.a. Pranas Ambrazas 13
Maksimumas - begalinis 14
Los Angeles dramos konkursas —A.R. 16
Dr. Aleksandro Kuršiaus lenta New Yorke 16
Žurnalistikos premija 17
Iliustruota kronika. 17

ENGLISH SECTION

Pages

Lithuanian Plaza established in New York 18
Baltic Resolution in Senate 19
Rare Lithuanian book for Kent State University Collection 19
Programming a New York Air Force Helicopter 19
U.S. Latvians publish highly developed Musicology periodical 20
Lithuania in Philately, A Bernotas 21
Book reviews 21
A Life-Long Herald of Music, —Ambrazas 21
Lithuanians Make News 20

VIRŠELIAI / COVERS

Pirmasis / Front Cover

Galina Gobienė, šokių grupės Detroite Šilainės vadovė ir Penktojo Tautinių Šokių Festivalio, įvykusio 1976 m. rugsėjo mėn. 5 d., programos direktorė. (Daugiau skaityk pusl. 4, 5, 6 ir 7.)

"Šilainės" fotografijos šiame numeryje tilpusios yra Prano Gobio.

GALINA SAKENAITE-GOBIENE

(On the Eve of the 5th Lithuanian Folk Dance Festival in Chicago.)

Preparations for this Bicentennial year's gigantic Festival of the Free World Lithuanians began right after the previous one was over, also in Chicago, on July 2, 1972. The main task of commandeering an army of two thousand artists, young dancers in groups developed all over America and Canada, in Latin America and various localities of Europe—falls on slender shoulders, those of artistic and general director Galina Gobiene of Detroit (nee Sakenaite, as portrayed on our front cover).

In this issue we are tracing the path of Galina Gobiene's life dedicated to Lithuanian folk art, and the physical culture of her country folk that from the high school in Panevezys and the State Pedagogical Institute in Vilnius allowed her to carry along and to progress even in exile after WW II and especially in the United States, from Detroit on since 1949.

A special feature in Galina Gobiene's achievements is the individual Silaine group of Detroit that she has raised to state- and nation-wide prominence since 1958. The key of this has been her ability to instil disciplined, art-dedicated work to her followers and hopefully it will enhance the quality of Lithuanian artism in the classics of dance and music the world over with the grand Fifth Festival taking place in Chicago on September 5th.

BACK COVER / ANTRASIS VIRŠELIS

"Olimpinių žaidynių svajonė", P. Baltuonio medžio šaknų menas.

"Dreams of Olympic Games," wood carving by artist P. Baltuonis.

"Lietuvių Dienų" metinis piknikas

šiais metais įvyksta rugsėjo 19 d., sekmadienį, 12:30 p. p. Mc Cambridge parke, Burbanko mieste.

Visus mūsų skaitytojus, rėmėjus ir bičiulius kviečiame į malonų susitikimą.

Dovanų traukimas įvyks pikniko metu, tat visus rėmėjus prašome bilietėlius grąžinti iki rugsėjo 19 d. **Adm.**

Mrs. R. Nixon sveikinasi su G. Gobiene 1972 m. šokių šventės metu. Iš šokėjų matosi R. Skrebutėnaitė, J. Nakas.

Mrs. Pat Nixon with G. Gobiene at the Dance Festival of 1972 in Chicago.

Lietuvių Tautiniai Šokiai

L. VAIČIŪNIENĖ

Mūsų tautinius šokius, kaip ir dainas, tenka laikyti pagrindinėmis tautiškumo apraiškomis. Būdami vaizduojamojo liaudies epo šaka, jie praeity yra buvę lietuvių gyvenimo sudedamoji dalis, išreiškianti tą vidaus nuotaikų, jausmų, minčių ir išorinį pasaulį, kuriame lietuviui teko kurtis, kovoti su gamta ir ją nugalėti ar jai nusilenkti, keliauti, dirbti, džiaugtis, kentėti, liūdėti . . . Žengdama gamtos sąlygų ir istorinių aplinkybių veikiamu keliu, tauta amžių kloduose, kaip kokioje kraičio skrynioje, guldė savo kūrybinius lobius, taigi ir šokius.

Šokių apibūdinimo kriterijai. Senųjų laikų šokius sunku aptarti, nes trūksta šaltinių. Mūsų tautos gyvenimo nepažįstančių svetimųjų raštuose užuominomis remtis yra rizikinga, todėl mūsų šokių amžiui, charakteriui, rūšims, kilmei nustatyti reikia ieškoti pargindo mūsų tautos praeities būde, religijoje, buvusiuose papročiuose ir kitose liaudies kūrybos šakose: dainose, pasakose, padavimuose, legendose ir pačiame šokyje.

Daina "Per naktelę šokau, žalią veją myniau; dar tebžėri pentinėliai ant mano kojelių . . ." arba, "Šokit, mergos vainikuotos, šokit moters nuometuotos . . ." pasako, kad būdavo šokama visokiu metu ir jaunų ir senų. O daina "Šokit, šokėjėliai, pūskit dūdorėliai, o aš mergužėlė į vargą įpuoliau . . ." liudija, kad ne tik būdavo šokama, bet kur ir kada, ir šokio rūšį. "Šok, šok, mergužėle, pasikėlus marginėlį, aš tau duosiu pyragėlį, pyrag bum, pyrag bum, pyrag bum-bum, pyrag bum . . ."—pasako, kad būdavo šokama prilaikant sijoną, kad sijonas raštuotas—marginėlis. Žaidimas—šokis su daina "Kai aš mažas buvau, šile ožius ganiau, mane mergos nepažino, oželiu vadino . . ." pasako, kad Oželiai buvo piemenų šokis ir t.t.

Šokių rūšys. Šokius norėčiau skirstyti į pramoginius, gamtos ir darbų vaizduojamus šokius ir apeiginius.

Pramoginiai šokiai nerišami su kokiu nors įvykiu, nei su vieta, nei su laiku. Jie bendrinės nuotaikos: pasilinksminti, blogą nuotaiką pataisyti ar gerą išreikšti. Tai natūrali gamtos trauka sveikam organizmui judėti tam tikros formos ritmine grožine atstatomąja mankšta po darbo ar šiaip po pasyvios organizmo būsenos, tariant, išsidūkimas. Tokių šokių pavyzdžiai: Tryptinis, Šustas, Šokit, mergos, kad ir basos . . . ir t.t.

Gamtos ir darbų vaizduojamieji šokiai ryškiai išsiskiria tos rūšies savybėmis. Tauta, gyvenusi didelėj sandoroj su gamta, jos didžiuosius ir dažnai žmogaus gyvenimą nulemiančius reiškinius garbinusi, tą gamtą vaizdavo ir judėsiais. Blezdingėlės skraidymas, žilvičio augimas, oželių spardymasis, rugio apdirbimas ir t.t.—rado tinkamą išraišką.

Griežtos ribos tarp gamtos ir darbų šokių nebūtų galima išvesti. Dauguma darbų šokių yra susipynusi su gamtos šokiais, kaip ir pats darbas suaugęs su gamta. Rugučiai, Audėjėlė, Rugeliai, Kalvelis ir kiti kartu vaizduoja darbo atlikimą ir gamtą. Rečiau pasitaiko darbo šokių nesusijusių su gamtos vaizdavimu (pav., Kubilas, Malūnas . . . Bet ir Malūne jaučiama, sparnus sukanti, gamtos jėga).

Apeiginiai šokiai užima šokių pynėje žymią vietą. Juos skirstyčiau į religinius, jiems artimus laidotuvių šokius, pabaigtuvių ir vestuvių šokius.

Religiniai ir laidotuvių šokiai yra prieškrikščionių laikų šokiai. Jie minimi kitose tautosakos rūšyse, tat jų buvimas nekelia abejonių. Šie šokiai yra buvę surišti su ritmišku dainavimu neįprasmintų žodžių, vaizdagarsių ir jausmažodžių (pav.: "Tatato, lylio,—sadūto sadūto, tūto! Eigi tūto. tūto, sadūto tūto!") Iš šios rūšies giedojimų mūsų laikus pasiekė aukštaitiškos sutartinių giesmės. Tų giesmių ritmingumas rodo jas buvus šokamomis. Prieškrikščioninės kilmės su senąja religija susijęs gali būti, pav.,

Nukelta į psl. 22

TAUTINIAMS ŠOKIAMS PASKIRTAS GYVENIMAS

Kelios mintys apie Galiną Gobienę (Šakėnaitę) ir jos "Šilainę"

Šio "Lietuvių Dienų" numerio viršelyje — Galinos Gobienės portretas — tai V-sios Lietuvių tautinių šokių šventės programos direktorė. Ką šios pareigos reiškia, gerai žino visi, kurie bent žiūrovais dalyvavo ankstesnėse tautinių šokių šventėse.

Šventei bus paruošti du tūkstančiai šokėjų. Šokėjai priklauso grupėms, išsibarsčiusioms po Kanados, Jungtinių Amerikos Valstybių, Pietų Amerikos ir Europos didmiesčius ir miestelius. Grupių vadovės (ir kai kur vadovai) — skirtingo amžiaus, išsilavinimo, temperamento žmonės, tad ir šokių interpretacija turi daug kur skirtingus atšvaistus. Bet Čikagos Tarptautinio Amfiteatro arenoje visų šokėjų judesiai turi būti vienodi. Programos direktorė juos suvienodins! Tai tik vienas, publikai geriausiai matomas jos darbo aspektas, viena labai svarbi detalė. Darbą ji pradėjo prieš porą metų ir negreit dar užbaigs nė šventei praėjus. Tokių detalių, kaip šokių suvienodinimas, jos darbe buvo gal ne kelios, o keliolika, pradedant repertuaro sudarymu ir baigiant kiekvienai kvadrato paskyrimu arenoje.

Kokiu keliu Galinos eita, iki pasiekta tautinių šokių hierarchijos viršūnė?

Ji yra aukštaičių anykštiečių duktė. Augo ir gimnaziją baigė Panevėžyje. Baigė Vilniaus valstybinį pedagoginį institutą. Lietuvių kalba ir literatūra buvo jos pasirinkti kaip pagrindiniai studijų dalykai. Antrasis pasirinktas dalykas buvo kūno kultūra (su teise dėstyti kūno kultūrą gimnazijose).

Galina Gobienė, vyriausia Penktosios Taut. Šokių šventės vadovė, šventės pasiruošimo metu 1976 m.

Galina Gobiene, director general of this year's Fifth Festival of Lithuanian National Dances in Chicago, during rehearsals.

Pedagoginiame institute gavo stipriausių žinių apie tautinių šokių istoriją, šokių charakterį ir kt. Taip pat apie tautinių drabužių audimo techniką, sritinį rūbų stilių, skirtumus ir t. t.

Tautosaka — jos mėgiamiausia sritis. Ji sako: kuo daugiau įsigilini į tautosaką, tuo daugiau jauti, kad visi papročių apeigų, svarbesnių gyvenimo, darbo momentai širdim išsakyti, visa siela išgyventi, — tai nemeluota mūsų liaudies kūryba.

Tautinius šokius pradėjo šokti gimnazijoje, būdama 13 metų. Nuo jų nesiskyrė nė Pedagogikos institute. Atsidūrusi Vokietijoje, įstojo į Gasparo Veličkos ir Stepono Sodeikos Lietuvių Tautinį ansamblį. Čia tautiniai šokiai jau tapo G. Gobienės gyvenimo dalimi. Išemigravus šokių vadovei Elbai Ličkūnaitei-Milienei, ji perėmė jos vietą ir vadovavo taut. šokiams, kol ansamblis išemigravo-išsiskirstė.

Būdama Seligenstadte, mokytojavo apie 4 metus lietuvių gimnazijoje — dėstė kūno kultūrą ir lietuvių kalbą.

G. Gobienė Panevėžio mergaičių gimnazijos "aštuntokė".

G. Gobiene a graduate class member at the Panevezys Gymnasium in Lithuania.

Amerikoje, Detroite, apsigyveno 1949-siais. Tą pačią vasarą buvo steigiama Detroito lietuvių tautinių šokių grupė ir Galina Gobienė pakviesta jos vadove. Tiksli grupės steigimo data — 1949 metų liepos 25-toji. Tik po beveik devynerių metų, 1958 m. gegužės 3 d., grupė buvo pakrikštyta ŠILAINE. Bet ir ankstyvesnioji bevardė Šilainė, visą laiką Galinos Gobienės vadovaujama, svetimtaučių ir savųjų tarpe ėmė garsėti nuo pačių pirmųjų savo pasirodymų.

Kas penkerius metus Šilainės sukaktis atšvenčiama ypač iškilmingai. Sulaukus 15-kos, paskui 20-ties, paskui 25-rių metų, buvo išleisti leidiniai, kuriuose bent iš dalies atsispindi pirma grupės, paskui jau ansamblio, nueitas kelias. Galinos Gobienės ir Šilainės vardai tokiomis progomis visada susimaišo, nes Galina Gobienė — tai Šilainė ir atvirkščiai.

"Šilainės" 25 metų darbo sukakties proga suruoštame koncerte. Po programos iškilmių G. Gobienė dėkoja visiems. Minėjimas įvyko 1974 m. gegužės 1 d. Detroite, Mich.

The 25th anniversary of Silaine performances was commemorated by a concert given in Detroit on May 1, 1974.

Jau minėjau, kad sukaktuvių progomis "bent iš dalies" atsispindi, taigi, paryšinama Šilainės veikla. Kodėl tik iš dalies? Todėl, Galina Gobienė "neturi laiko" viskam, ką vadiname grupės istorija ar kronika. Vargas kronikininkui, kuris apsiima redaguoti sukaktuvinį leidinį! Vargas biografui, kuris ieško Galinos Gobienės veiklos faktų! Padėtį iš dalies gelbsti jos vyras Pranas Gobis, šalia kelių kitų talentų puikiai išugdęs ir fotografo talentą. Jo nuotraukų pagelba atkuriami ir svarbesni įvykiai, atsekamos datos, nes atmintį Galina turi išskirtinai gerą. Tik, sakau, "neturi laiko" Šilainės ir savo gyvenimo kronikai vesti, nes tokių daiktų ji didžiai bodisi.

Gobių šeima: Pranas, Galina ir sūnus Linas.

The Gobis family: Pranas, Galina, and their son, Linas.

Galina ir Pranas Gobiai, Lietuvių Tautinio Ansamblio šokėjai (partneriai) ir dainininkai 1945-49 m. Wiesbadene, Vokietijoje.

Galina and Pranas Gobis, dance partners and vocal performers with the Lithuanian National Ensemble in Wiesbaden, Germany (1945-1949).

Šių eilučių autoriui ne kartą teko stebėti repeticijas. Reportažuose esu vadinęs ją seržantu, kurio švilpukas verčia paklusti ir nepaklusniausius jaunuolius. Pakviesta šokti lietuvių ar amerikiečių, didelei auditorijai ar mažai, pasirinktus šokius repetuoja tol, kol visi šokėjai šoka kaip vienas. Neveltui savi ir svetimtaučiai Šilainę nuolat laiko pasiekusia profesinio lygio ir tai dažnai garsiai pasako arba parašo. Nežinau, ką ji darytų mažoje lietuvių kolonijėlėje, kur šokti pajėgaus jaunimo trūktų. Bet Detroite jaunimo eibės, ir prie Šilainės "vartų" visada laukia didelė eilė. Tik laimingieji į Šilainę patenka ir patekę stengiasi išsilaikyti.

Griežta repeticijų metu, visai kitaip Galina Gobienė savo šokėjus traktuoja privačiame gyvenime. Tuomet ji viena iš jų, jų draugė, švelni, jautri, pilna burna panevėžietiškų tarmizmų, linksmų anekdotų pasakotoja.

Ir vėl antra vertus... Dvidešimt septynerių metų tarpe, iš kelių šimtų jos šokėjų, susituokė, na, gal šimtas ar daugiau porų. Kai tik lietuviškos vestuvės, Galina jose dalyvaudama džiaugsmu nesitveria; kai pora mišri — ji suranda priežastį visai vestuvėse nedalyvauti.

Michigano gubernatorius dėkoja G. Gobienei už Šilainės gražų pasirodymą 1965 m. G. Romney inauguracijos baliuje.

Michigan's governor G. Romney makes exception to congratulate G. Gobiene for the Silaine performances at his inaugural ball.

1874 m. po Šilainės koncerto amerikiečiams, kur dalyvavo ir įvairių tautų ambasadoriai, Lietuvos Pasiuntinybės įstaigoje p. p. Kajeckai šokėjams padarė priėmimo užkandžius.

Kairėje G. Gobienė su Lietuvos atstovu J. Kajecku ir ponia.

A concert for an American audience and the capital's diplomatic representatives in 1974 was followed by a reception at the Lithuanian Legation. G. Gobiene with the Lithuanian Minister and his wife, Mrs. O. Kajeckas.

Šilainės šokėjų gyvasis paveikslas; G. Gobienė centre.

A tableau enacted by the "Silaine" performers.

Tik per paskutinius porą metų, regis, griežtą nusistatymą kiek pakeitė. Ilgą laiką daug kentėjo vyrukų barzdos ir galvos plaukai. Ypač barzdos. Repeticijose — fain, gali barzda ir žeme vilktis, bet tik šokti netrukdo; viešas pasirodymas — ateik nusiskutęs, arba nešoksi.

Pateikiau tik vieną kitą Galinos Gobienės charakterio bruožą, kad skaitytojas susidarytų bent apytikrį vaizdą. Reiktų daug kalbėti apie Šilainės, tad ir vadovės asmeniško triumfo momentus, nes jų buvo tiek, kiek kartų jos šokėjai šoko. Bet viską konkretinant, kad ir tik iš trijų redaktorių surankiotų faktų trijuose sukaktuviniuose leidiniuose, reportažas ištįstų dar bent dvigubai. Trumpai pasakysiu, kad tikros nesėkmės Šilainė savo pasirodymuose niekada nepatyrė, savo vardo niekada nepažemino. O triumfališkiausiais laikau tuos momentus, kai buvo šokta rinktinei, suprantančiai publikai. Visų pirma, dešimtys pasirodymų savo tautiečiams, visokių iškilmių metu. Savieji geriausiai tautinius šokius supranta, kaip italai ar austrai savo operas. Gi šokant svetimtaučiams, Šilaine ypač džiaugėsi Michigano gubernatorius G. Mennen Williams (ne vieną kartą), automobilių karalius Henry Ford II, garsusis generolas George Marshall, Nobelio premijos laureatas Ralph Bunch, milžiniška Amerikos profesorių ir mokytojų auditorija suvažiavimo Detroite metu 1951 metais (po Šilainės pasirodymo spontaniškai plojant visiems sustojus, jų programos vedėjas į mikrofoną suriko: "Lietuviai, prieš jus visa Amerika atsistoja!", Michigano gubernatoriai George Romney ir William G. Milliken savo inauguracijų iškilmėse, senatorius Robert Griffin, daugelį kartų jaunatviška University of Michigan studentų minia jų tradicinių mugių metu, dešimttūkstantinės minios žmonių Detroito ir Windsoro miestų laisvės festivaliuose. Šilainę regėjome ir ja gėrėjomės New Yorko Pasaulinės parodos Lietuvių Dienos programoje ir visose keturiose tautinių šokių šventėse Chicagoje. Penktoje Šilainė dalyvauja trimis grupėmis: jaunių (moksleivių), vyresniųjų (elitinė, studentų, už kurią geresnės išeivijoje tikrai nėra, o gal tik trys ar keturios grupės jai prilygsta) ir veteranų.

Šilainės šokių grupės spalvotos filmos dažnai rodomos per televiziją ir kai kurios randasi Washingtone Smithsonial Institute.

Kartą po Šilainės spektaklio kanauninkas Gužauskas, buvęs Valstybinio Teatro etatinis meno kritikas, pasakė, kad nors ir kaip išgarsintų ansamblių šokimą stebint, tuoj pasidaro nuobodu dėl jų vienodumo, bet Šilainę šokančią žiūrint, pasidaro gaila, kad jau pasibaigė programa, nes kiekvienas šokis būna įdomiai, gražiai su atatinkama nuotaika ir charakteriu žiūrovui perteiktas. Stebint žingsnių lengvumą, judesių grakštumą, preciziškai išieškotų figūrų perėjimus, figūrose tikslų lygiavimą, jauti, kad profesionalo paruošti. Nekartą po amerikiečiams pasirodymo, jie klausia, kur yra Gobienės šokių studija — jos adresas.

Anot rašytojo V. Alanto, G. Gobienė siekia iš kiekvieno tautinio šokio padaryti meno kūrinį ir jį išvesti į sceną. L. Sagys rašė "Drauge", kad ji vienintelė Amerikoje šokių mokytoja, kuri sugeba išieškoti klasinio grožio kiekviename šokyje, o jos šokėjai verti didelio įvertinimo, kad pasiduoda savo mokytojos reikalavimams.

Galima pabrėžti, rašo Vik. Veselka, kad visa jos šeima šokiui ir dainai aukojasi. Vyras — Lietuvių Tautinio šokio ansamblio, G. Veličkos ir Stp. Sodeikos, buvęs jos — Galinos šokio partneris; ir dar atvažiavęs Amerikon šoko Galinos Šilainėje. Sūnus Linas dabartinės Šilainės šokėjas. Pagrindinėje grupėje — po motinos griežta ranka.

Kuo pasižymi Šilainė? Jos šokio lengvumas, plaukimas judesių atlikime prilygsta Lietuvos laukų švelniam vėjeliui. Jos grakšti kūno koordinacija judesy, jos ryškus šokio charakterio išpildymas, jos šokiai kalba judesio kalba, jos tautinis šokis — tautinė klasika.

Nors šiame rašiny daugiau minėjau Šilainės negu Galinos Gobienės vardą, bet kiekvienam skaitytojui turi būti aišku, kad Šilainė ir Gobienė, Gobienė ir Šilainė yra du sinonimai, arba, dar tiksliau — viena siela dviejuose kūnuose.

Šilainės šokėjai Hollywood Palladium salėje, Hollywood, Calif. 1974 m. Los Angeles Jaunimo ansamblio 25 metų sukakties festivalyje.
Foto L. Kanto

The Silaine group participated with many others of their country-folk dancers at the Lithuanian Youth Festival in Hollywood's "Palladium" in 1974.

Šilainė 1947 m. Vokietijoje filmavimo metu šoka "Berneliai apgavikai". G. Gobienė šoka pirmoji kairėje.
Apatinėje fotografijoje: "Blezdingėlė" koncerto metu, vokiečiams filmuojant šokėjus.

Filming of another dance during a concert program in Germany. A performance of "Silaine" in Germany, 1947, is being filmed. (G. Gobiene first from left.)

Kad Šilainė neskraido į Pietų Ameriką, Europą ar Australiją, tai iš dalies kalta pati Galina Gobienė (komunikacijos su visuomenės didžiūnais nepaisymas), iš dalies ir tų visuomenės didžiūnų aklumas.

Galina Gobienė ne tik taut. šokių mokytoja, — ji turi gerą balsą (altas), — visada dainavo ansamblio, ped. instituto, choruose, kvartetuose, sekstetuose, ir šiaip choruose.

Ji reiškėsi ir kaip visuomenininkė — ją matydavome išrinktą Liet. Bendruomenės valdybose, buvo liet. mokyklos vedėja, liet. kalbos mokytoja, mokyklos vaikų-mokinių taut. šokių mokytoja — vienu ir tuo pačiu metu ėjo net kelias pareigas. Būdama apkrauta darbais, tačiau niekad nesiskundė, kad persunku, ar neturinti laiko. Būdama studentė priklausė ateitininkams, o Vokietijoje dėl jos vadovavimo gabumų jai teko būti net skaučių stovyklos viršininke.. Tai rodo, kaip ji myli jaunimą. Nekartą ją matėme laikančią paskaitas apie liet. tautosaką ir taut. šokius Kanados skautų stovyklose ir kt. Buvo apdovanota skautų "Už nuopelnus" medaliu o už ilgus mokytojavimo metus (Vokietijoje ir čia Amerikoje — viso 25 m.) ir darbą su jaunimu buvo įteiktas kitas medalis (Pas. Lietuvių Bendruomenės pirm. S. Barzduko) ir kt.

Tai tik maža jos gyvenimo ir veiklos aprašyta dalelė. V. Veselka 25 metų sukakties leidiny tarp kitko rašė: G. Gobienės nuopelnai lietuviams nepalyginami, ir tik ją mes demokratiškai turėtumėm pavadinti "Woman of the Year" už jos kantrybę, sakyčiau, užsispyrimą, kad tik jos grupė priartėtų prie tobulumo. Kas dirba kur nors su šių dienų jaunimu, supranta ir įvertina jos visus sunkumus, nes dažnai jaunimas, ar tai iš jaunatviško nesupratimo, ar apskritai iš nepaslankumo, sunkiai duodasi suvaldomas ar kam nors uždegamas. Šilainės jaunimas jai pakluso, todėl baigdamas drįstu tarti: nebus Gobienės — nebus nė Šilainės.

Alfonsas Nakas

1976. VII. 21
Birmingham, Mich.

G. ir P. Gobių sūnus Linas ir Vida Skiotytė šoka "Ūsauninką" Šilainės suruoštame koncerte 1976 m. balandžio 24 d. Detroite, Mich.

The younger generation artists during a Silaine concert in Detroit April 24, 1976.

Prieš Šilainės vakarą gegužės mėnesį "Alyvoms žydint", generalinei repeticijai pasibaigus. Centre vadovė Gobienė.

Dress rehearsal of "Lilac Blossoms" is just over

Los Angeles Pabaltiečių tautinių šokių ir dainų šventė Hollywoode

Tautiniai šokiai, lietuviškos dainos yra didelė atgaiva mūsų išeivijos gyvenime, tėvynės ilgesiu gyvenančiam lietuviui. Tai tartum sausros džiovinamam augalui gaivinantis lietus. Jie suburia jaunimą, sudaro sąlygas tautiniam bendravimui, ugdo giedrią nuotaiką, uždega linksmumu. Tai visą išeiviją jungianti grandinė, nes jaunųjų viešų pasirodymų ateina pažiūrėti tėvai, giminės, pažįstami ir visi, kurie jaučiasi esą lietuvių kilmės. Tautiniai šokiai ir lietuviškos dainos, jei jų išpildymas pasiekia aukšto meninio lygio, yra vertinga priemonė lietuvių kultūros reprezentacijai.

Pietų Kalifornijoje jau daugelį metų tokį didelį kultūrinį reprezentacinį darbą atlieka Los Angeles Lietuvių jaunimo ansamblis, kurio neišsenkamos energijos vadovė yra mokytoja Ona Razutienė. Tiesiog būtų sunku išskaičiuoti visus tuos meninius pasirodymus, kuriuos per 27 metus yra atlikes šis ansamblis saviesiems ir kitataučiams.

Šiais metais reikšmigiausias toks pasirodymas buvo birželio 13 d. puikioje Hollywood Paladium salėje. Tai dainų ir šokių festivalis, kuriame dalyvavo taip pat estų ir latvių vienetai. Šiais metais, atžymint Amerikos 200-metį, šis festivalis buvo itin didingas. Prasidėjo paradiniu jo dalyvių įžygiavimu, orkestrui grojant maršą. Įnešus JAV, Estijos, Latvijos ir Lietuvos tautines vėliavas, galingai sugiedoti himnai.

Šventė atidaryta LB Vakarų apygardos pirm. V. Vidugirio žodžiu. Meninėje dalyje Jaunimo ansamblio choras nuotaikingai atliko kompozitorių B. Budriūno, A. Mikulskio, J. Zdaniaus, B. Jonušo kūrinius, diriguojant iš eilės B. Budriūnui, A. Polikaičiui ir O. Razutienei, akomponuojant pianu O. Barauskienei ir akordeonu R. Polikaičiui. Latvių choras, nors ir negausus dainininkais, bet gerai paruoštas ir gal būt dėl kalbos giminingumo jo dainų melodijos skambėjo maloniai. Pagaliau Šv. Kazimiero parpijos choras, diriguojant B. Budriūnui, darniai, kaip visuomet, atliko keletą kūrinių, parašytų kompozitorių K. Banaičio, B. Jonušo, B. Budriūno. (Tik kažkodėl šį kartą choras atrodė sumažėjęs vyrais choristais). Nors kiekybiškai choras buvo geros sudėties, todėl bendras dainų sąskambis buvo darnus ir įspūdis labai geras. Tur būt, įspūdingiausiai skambėjo paties dirigento "Mano protėvių žemė" (žodžiai Bern. Brazdžionio), solo atliekant B. Dabšienei.

Mažiau sudėtingi tautiniai šokiai buvo atliekami pačių jauniausių šokėjų. Jei jie ir padarydavo klaidelių, žiūrovai jiems buvo atlaidūs. Įsijungus vyresniesiems šokėjams, žiūrovų dėmesys buvo sukauptas į gracingus judesius, vyrų jėgą, miklumą ir merginų lengvumą bei lankstumą. Tautiniai šokiai buvo atliekami lietuvių, latvių ir estų šokėjų bendrai ir atskirais vienetais.

Los Angeles Baltų šventėje įnešamos Lietuvos, Latvijos, Estijos ir JAV vėliavos.
At the Baltic Dance and Song Festival at Los Angeles' Hollywood Palladium on June 13, the American colors were presented alongside the flags of Independent Lithuania, Latvia and Estonia.

Baltų šokių ir dainų festivalio vadovai. Iš kairės: komp. B. Budriūnas, Ona Razutienė, viešnia iš New Yorko Jadvyga Matulaitienė, komp. G. Gudauskienė, D. Barauskaitė, D. Razutytė.

Baltic Festival at Hollywood's Palladium on June 13. Los Angeles leaders of the Lithuanian performers with a guest from New York City Mrs. J. Matulaitiene.

Pabaltiečių Dainų ir Tautinių šokių šventės uždarymas. Rožės įteikiamos visiems bendradarbiams — R. Žukui. R. Apeikytei, B. Budriūnui, G. Gudauskienei, A. Polikaičiui, D. Barauskaitei, O. Barauskienei, O. Razutienei, vadovei, D. Razutytei; matyti dalis lietuvių šokėjų.
Flowers for all performers and producers at the close of the Baltic Festival at Hollywood's Palladium

Pažymėtina, kad atliekant kai kuriuos šokius, prie jų judesių prisiderindamas, choras įsijungdavo su atatinkamom melodijom.

Stebint atliekamus tautinius šokius, buvo matyti, kad jaunimas atliko daug naujų, pirmą kartą matytų šokių, kuriuos jie išmoko besirengdami tautinių šokių šventei Chicagoje.

Apskritai, lyginant mūsų tautinių šokių išpildymą su latvių ir estų, susidaro įspūdis, kad grupės gerai paruoštos. Skirtumas pastebimas: lietuviai daug skaitlingesni, mūsų šokėjai jaunesnio amžiaus, tikra to žodžio prasme — jaunimo ansamblis. Latvių ir estų šokėjai daugiausia jau vyresnio amžiaus; matyti, jie neturi prieauglio ar nesugeba jaunesniuosius į šokių grupes įtraukti.

Užbaigos žodį tariant V. Čekanauskui, primenant JAV 200 me-

tų sukaktį, į salę įėjo su būgnais ir fleitomis jaunuoliai, apsirėdę senoviškom uniformom (tai vadinami Minutemen), savo marširuote ir muzikinėmis melodijomis primindami šios valstybės kūrimosi pirmuosius žingsnius prieš 200 metų.

Jungtinis choras su orkestru dar išpildė komp. G. Gudauskienės "Tėvynės maršą".

Šio parengimo pagrindinis organizatorius buvo mokyt. O. Razutienė, kuriai sukeltos ovacijos, ji apdovanota rožėmis, kurias ji pasidalino su savo padėjėjomis ir talkininkais: D. Razutyte, O. Barauskiene, R. Barauskaite, R. Žuku ir kitais.

Šioje šventėje, be vietinių šokėjų, dalyvavo ir San Francisco grupė "Vakarų vaikai" su vadove D. Janutiene.

Gausių žiūrovų eilėse buvo matyti ir svečių: Los Angeles miesto atstovai, žinomi mecenatai ir visuomenininkai Antanas ir Marija Rudžiai iš Chicagos, Jadvyga Matulaitienė iš New Yorko, šokių mokytojas prof. Vytautas Beliajus iš Denver, Colo.

Puikus programos pranešėjas lietuvių ir anglų kalbomis buvo stud. Linas Kojelis.

Išvadoje reikia pažymėti, kad labai geras rengėjų užmojis į šventę pakviesti latvius ir estus, tuo ugdant solidarumą bendro likimo Baltijos tautų išeivijoje, nes tai duoda progos vieniems kitus geriau pažinti ir suartėti. Tokį kultūrinį bendradarbiavimą reikia kiekviena proga panaudoti, kad atsiektume savo užsimojimuose reikšmingesnių išdavų. Toks pavyzdys palėtų būti pasektinas ir kitose kolonijose.

Ig. Medziukas

Baltų šokių ir dainų festivalyje dainuoja sol. Birutė Dabšienė ir Šv. Kazimiero par. choras, vadovaujamas komp. B. Budriūno. Foto L. Kantas

Soloist Birute Dabsiene and the Los Angeles St. Casimir's Parish choir with conductor Br. Budriunas at the June 13th Youth Dance and Song Festival.

Los Angeles Pabaltiečių tautinių šokių ir dainų šventėje 1976 m. birželio 13 d. Hollywood Palladium salėje, Hollywood, Calif.

Viršuje: šokėjai ir choristai su savo vadovais.
Apačioje: lietuvių, estų ir lavių šokėjai šoka "Didįjį malūną."

Choristers and dancers of the Baltic Festival at Hollywood's Palladium on June 13, with their artistic leaders.

"The Giant Windmill" performed by Lithuanian, Estonian and Latvian folk dancers.

Foto L. Kantas

"MES ATMETAM SVETIMŲJŲ DOMINAVIMĄ"

Prezidento žodis pavergtiesiems

"Šiais metais mes pradedam trečią šimtmetį kaip nepriklausoma valstybė. Du šimtus metų atgal mūsų nepriklausomybės paskelbimo deklaracija taria, kad "visi žmonės yra sutverti lygiais." Tai nesakoma "visi amerikiečiai", bet apima visą žmoniją. Per visą savo istoriją mes pakartotinai parodėm nusistatymą ir rūpestį, kad vyrai ir moterys visame pasaulyje galėtų pilnai pasinaudoti laisvės palaima.

Kai mes švenčiame savo dviejų šimtmečių sukaktį, svarbu pasauliui žinoti, kad Amerikai dar rūpi, jog Laisvės Statulos fakelas tebedega šviesiai. Pasaulis turėtų žinoti, kad mes 1976 pasisakom už laisvę ir nepriklausomybę, lygiai taip, kaip buvo pasisakyta už laisvę ir neprikausomybę 1776.

Per du šimtmečius Amerikos politika kitų valstybių atžvilgiu nepasikeitė: JAV remia visų tautų laisvės, nepriklausomybės ir tautinio apsisprendimo siekius. Mes atmetam svetimųjų dominavimą bet kurioj valstybėj. Mes dabar patvirtiname šį principą ir šią politiką.

Aštuoniasdešimt šeštas kongresas 1959 liepos 17 (73 Stat. 212) priėmė bendrą rezoliuciją, įpareigojančią, kad prezidentas kasmet liepos trečią savaitę skelbtų Pavergtų Tautų savaite.

Todėl aš, Gerald R. Ford, JAV prezidentas, skelbiu savaitę, prasidedačią 1976 liepos 18, Pavergtųjų Tautų savaite.

Aš kviečiu JAV žmones šią savaitę paminėti su atitinkamomis ceremonijomis ir veikla, aš skatinu atnaujintai pasiaukoti visų tautų siekiam — laisvam apsisprendimui ir laisvei.

DEVYNIŲ AMATŲ ŽMOGUS

Andrius Norimas — sukaktuvininkas

Prieš tuziną metų Andrius Norimas prisidėjo prie rašytojo Jurgio Gliaudos, laimėdamas kaliforniečiams garbingas premijas už noveles 1964, 1965 ir 1968 metais, o 1965 m. ir LB Švietimo Tarybos jaunimo literatūros premiją. "Dirva" paskyrė premijas už noveles "Santaka" 1964 m., už "Po laivu" 1965 m. ir už "Alytį" 1968 m. Tačiau Kultūros Fondas A. Norimo premijuotą apysaką "Po laivu" išleido tik 1970 m. Laimėti laurai neapsnūdino autoriaus, ir jis 1975 m. paruošė romana "Miršta tik žmonės", kurį išleido L.K.V. Ramovės Los Angeles skyrius.,

Dar Lietuvoje A. Norimas buvo išleides romana "Birutės turtai" ir du vertimus: R. M. Ballantine'o "Koralų salą" ir Mark Twain'o "Finno nuotykius", kurių buvo du tomai. Amerikoj išleido novelių rinkini "Naujas veidas", 1955, apysaką "Man silpna", 1959. Tuo metu vertė ir spausdino "Naujienose" vertimų, davė savo kelionės į Los Angeles aprašymą ir įvairių straipsnių, daugiausia literatūrinėmis temomis.

Vokietijoje A. Norimas (Mironas) redagavo Seligenstadto Tremtinių Metraštį, atlikdamas techniškojo redaktoriaus funkcijas redakcinės komisijos sudėtyje, o Čikagoje 1951-57 m. laikotarpyje, grodamas Balio Pakšto orkestre, taip pat paruošė brošiūras ir programas apie šį tuo metu garsų orkestrą.

A. M. gimė Uralsko mieste, Kazakstano srityje, t. y. toje šalyje, kur sovietai tremia dabar mūsų tautiečius. Gimė 1911 m. gegužės 30 d., kuri JAV-se parinkta Kapų Puošimo arba Memorial Day švente, kurią A. N. švenčia kaip gimtadienį.

Rašytojo tėvas, Petras Mironas, buvo veterinarijos gydytojas. Anais caro laikais jis buvo kilnojamas tarnybos labui iš vietos į vietą, todėl ir šeimos nariai visi gimę skirtingose vietose, pavyzdžiui, du vyresnieji broliai yra gimę Zaisane, visai netoli Kinijos pasienio, Altajaus kalnuose, o sesuo (aktorė Monika Mironaitė) gimė Lietuvoje, Rokiškio mieste. Kartu su tėvais Andrius grįžo Lietuvon 1922 m. ir mokėsi Šančiuose vid. mokykloje, gimnaziją gi baigė 1931 m. Kaune, Lankydamas "Aušros" berniukų gimnaziją, išmoko groti kornetu (trompete) ir buvo orkestro dalyvis. Besimokydamas domėjosi ir sportu, ypač boksu. 1927 ir 1928 m. buvo Lietuvos meisteris gaidžio svoryje ir 1931 m. lengvo svorio. Boksavosi prieš Latvijos, Estijos ir Rytų Prūsijos boksininkus.

Humanitariniam fakultete pastudijavus metus, teko stoti kariuomenėn, o pramatoma tėvo mirtis pastūmėjo pasirinkti karininko karjerą. Po dviejų metų Karo Mokykloje, 1934 m. buvo paskirtas į 2 pėstininkų pulką Šančiuose, kur 1937 m. pakeltas į leitenanto laipsnį. Tarnaudamas kariuomenėje, bendradarbiavo "Kario", bei "Mūsų žinyno" žurnaluose. Įjungus Lietuvos kariuomenę į Pabaltijo Korpą ir pulką perkėlus į Vilnių, A. M. pasiprašė atsargon ir turėjo slapstytis, vengdamas bolševikų arešto. Vokiečių okupacijos metu stojo į Vietinę rinktinę ir Marijampolėje buvo trijų organizuojamųjų batalionų adjutantu, o vėliau pasiųstas su batalionu į Ašmenos apylinkes, kur po nepavykusių kautynių su lenkų partizanais, kartu su visais kitais karininkais, buvo kalintas ir perduotas vokiečių kariniams daliniams. Jam teko redaguoti lietuviams skirtą laikraštį, kuriame buvo daug patriotinės medžiagos. Dar 1945 m. balandžio mėn. jis sykiu su kitais trimis lietuviais kariais dezertiravo iš vokiečių kariuomenės ir slapstėsi iki kapituliacijos.

Po karo Bamberge M. prisijungė prie Lietuvių Tautinio Ansamblio ir išbuvo jame kaip choristas ir aktorius, o pabaigoje ir kaip administratorius, kol dėl emigracijos teko šį me-

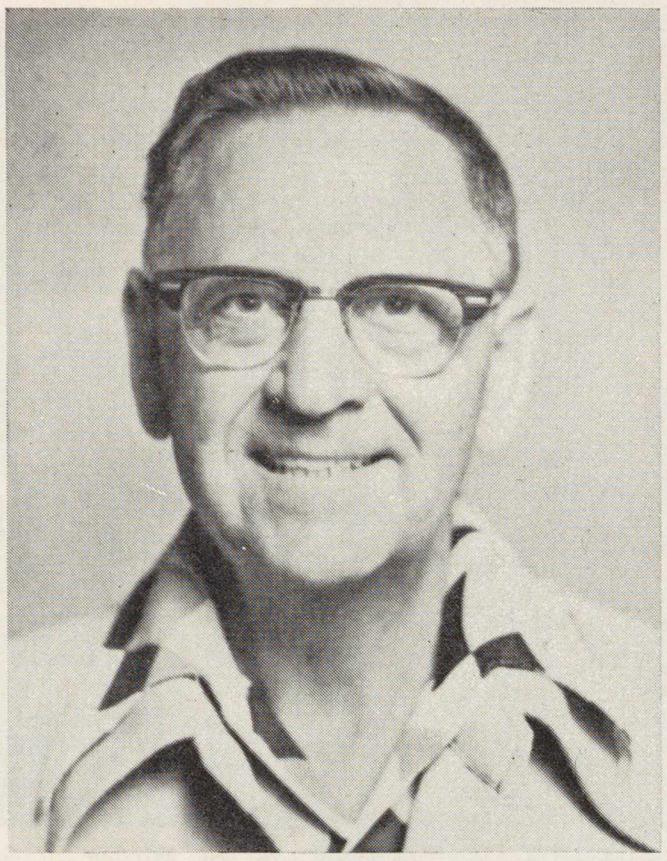

ANDRIUS NORIMAS-MIRONAS

no kolektyvą likviduoti. Seligenstadto stovykloje suredagavo L. T. Ansamblio kronikinį leidinį ir dalyvavo Seligenstadto Metraščio redakcinėje kolegijoje, bet šio darbo nebaigė, nes atėjo laikas emigruoti kaip muzikantui į Dayton, Ohio su Balio Pakšto suorganizuotu šokių orkestru.

Daytone A. M. pradėjo rašyto šokių daineles ir pats dainavo jas lietuviškai vietos lietuvių gegužinėse arba šokiuose. Persikėlęs su B. Pakšto orkestru į Čikagą, tęsė toliau ir 1952 m. išleido "40 populiarių dainų", sudėdamas šokių dainų tekstus. Tais pat metais atspausdino "Jaunas kai buvau" dainą, kurios muziką ir žodžius pats parašė, tik pianino palydą sukomponavo Z. Lapienis.

Čikagoje A. M. įsijungė ir į Lietuvių Teatro veiklą ir kaip aktorius pasirodė scenos veikaluose, kaip P. Vaičiūno "Naujieji žmonės", V. Alanto "Buhalterijos klaida", A. Landsbergio "Vėjas gluosniuose" ir kt.

Prie visų A. Mirono-Norimo gabumų reikia pridėti ir įgimtą piešimo gabumą. Dar 7 m. amžiaus jis parodė palinkimą piešti, gimnazijoje pasižymėjo tiksliu paveikslo perdavimu, bet šį savo gabumą negalėjo išvystyti dėl gyvenimo susidėjusių aplinkybių. Karo Mokykloje nupiešė du kariūnų Kalendorius su visų savo kurso kariūnų profiliais. Grohno stovykloje paliko kun. Šarkai velykinį paveikslą "Kristus karste", o būdamas L. T. Ansamblyje buvo nupiešęs didesniąją kolegų dalį užbaigtais pieštuku portretais, kurių Gasparo Veličkos piešinys buvo kelis kartus atspausdintas ir Amerikos lietuviškoje spaudoje.

Jis taip pat pagamino viršelius savo novelių rinkiniui "Naujas veidas" ir apysakai "Be namų". Los Angeles Šaulių kuopos būstinėje kabo jo piešti V. Putvinskio ir prezidento A. Smetonos portretai.

Linotipininko karjerą pradėjo "Naujienose" Čikagoje. 1959 m. persikėlė į Los Angeles ir gavo darbą amerikiečių spaustuvėse. 1975 m. gruodžio mėn. išėjo į pensiją ir apsigyveno Carlsbade, Calif. Čia baigė paruošti naują novelių rinkinį "Santaką" ir renka išankstines prenumeratas bei paramos aukas, tikėdamasis, kad buvusieji romano prenumeratoriai ir rėmėjai parems ir šios knygos leidimą.

Mūsų periodikoje A. M. reiškėsi straipsniais, vertimais ir reportažais. 1962 m. jis buvo L. Žurnalistų S-gos L. A. skyriaus pirmininku ir L.K.V.S-gos Ramovės L. A. sk. pirmininku 1973-75 m. Pravedė kelias kariuomenės atkūrimo šventes salėje ir per radiją, savo žmonos, aktorės Onos Mironienės talkinamas.

Prie A. N. leidinių tektų pridėti dar ir "Draugo" atkarpose 1966 m. spausdintą originalų jo romaną "Rytai - Vakarai", apie lietuvius, priverstus bėgti nuo sovietinio teroro, įsirašant į vokiečių repatriantų eiles.

Andriaus Norimo-Mirono 65 metų sukaktis praėjo nepastebėta, tačiau dar ne vėlu jį pasveikinti, praėjusį tokį įvairų gyvenimo kelią. Jis ir toliau pasiliko kūrybingas, rašo, taiso bei ruošia spaudai gausų savo raštų bagažą, laukiantį leidėjų. Linkime jam nenuilstamai reikštis pasirinktos kūrybos plotmėje.

"AR ŽĄSYS GNAIBOSI?"

Spalvinga J. Narūnės knyga "Vaikystė"

Jei kada nors būtų surankioti ir išleisti Janinos Markevičiūtės - Narutavičienės - Pakštienės straipsniai, paskelbti įvairioje lietuvių spaudoje nuo tų laikų, kai Lietuva tebebuvo rusų okupota prieš I pas. karą, susidarytų gal keletas tomų. Gal kas nors ateityje tai ir padarys. Būtų įdomu pasiskaityti anų laikų nuotaikas, galvoseną, siekius, pastangas, kovas, laimėjimus... Tai būtų autorės publicistika. Bet yra ir kitas — rašytojiškas — poskyris. Literatūriniu J. Narūnės slapyvardžiu autorė yra išleidusi daugiausia eiliuotų knygučių vaikams; kai kurios jų išverstos ir išleistos ispaniškai, angliškai ir vokiškai. Be atsiminimų apie jos sutiktus ir pažįstamus rašytojus, J. Narūnė vėliausia išleido savo atsiminimų knygą "Vaikystė".

Autorė, gimusi ir gyvenusi Panevėžyje, pasigerėtinu jautrumu, vaizdingumu aprašo kūdikiškuosius prisiminimus gyvenant Balninkuose, Ukmergėje, Panevėžyje ir kitur. Jos didelis jautrumas, džiaugsmas ir smalsumas gyvenimiškam įvairumui, vaikiškam vaivorykštumui stebina ir džiugina skaitytoją. Skaitydamas tiki ir matyte matai anų laikų varganą kaimą, mažučius miestelius, apneštus rusiškumais, lenkiškumais net lietuviškose šeimose. Aplinkui skamba lenkų kalba, o be rusų kalbos nėra darbų nei galimybių pakliūti į miestelį su gydytoju. Jauti, kaip vaiko sieloj vyksta kova ir netikrumas, į kurią pusę pasukti. Vaikams laikraštėliai lenkiški, viskas aplinkui svetimkalbiška, išskyrus paprastus kaimiečius, kalbančius labai tarmiškai, ir toji tarmė daugeliu atvejų vaizdžiai nusakoma. Įdomi tikrovė. Vietos, datos, įvykių aprašymai knygai teikia ir istorinės vertės.

Autorė rašo švelniai, gyvai, nesudėtingai paprastai, taip, kad nors imk ir duok paaugliams skaityti. Kaip angeliukas gera ir graži mergaitė, kartais, niekeno nepamokyta, ima ir "negražiai" pasielgia: nepriima rusės dovanoto "rusiško Dievo", o dėl to mamai tenka atsiprašyti.

Mergaitės pirmieji įspūdžiai pirtyje, ilgų rudens vakarų nykumas, kelionė į dvarą, pirmos rašybos pamokos, pirmasis vaikiškas vaidinimas, maldos bažnyčioje, miestelio vaikai, pirmoji pagunda. O toji pirmoji pagunda buvo ganyti žąsis:

"Prie stiklo prilipusiais veidais žiūrėdavo į mano žaisliukus tie keli miestelio vaikai. Jie šypsojosi, rodė pirštais ir prašė iš arčiau parodyti lėles. Bežiūrėdami ėmė įkalbinėti mane išeiti į kiemą. Jie turėtų netrukus vykti į laukus žąsų ganyti, — ten toli, už miestelio, rugienoje...

— Eikš, Jėncia! Pamatysi, kaip gera!.. Kepsim bulbas. Eima su mum! — gundė vaikai.

Pakvietimu sužavėta, nieko mamai nesakiusi, patyliukais išlindau iš kiemo ir nubėgau su vaikais.

— Ar žąsys gnaibosi? — kiek nerami pakausiau vaikus.

— Nugi apginsma!

Ir vėl ėjome. Man pasirodė kelionė labai tolima. Vos tempiau kojas. Pavargę susėdome visi krūvoj, prie žąsų pulko.

— Reiktų ugnėlų susikurti, — pasiūlė berniukai. — Mergiates, nėškit prokuras! (60-61 psl.).

"Taikos angelas pralėkė" — šis ypatingai gražus sakinys, įrašytas knygos 81 psl. Jį pasakęs kun. Pranas Vasiliauskas po rusų generolo sūnaus nevykusios kalbos. Kunigas V. atnešdavo lietuviškų knygų, tokių retų spaudos draudimo laiku. Tas mielas lietuvis kunigas grojęs smuiku, gražiai dainavęs ir yra parašęs trejetą knygų, kurias autorė prisimena.

Pagauti vaikų kalbą sunku, kaip ir jų galvojimo būdą. Visi esame buvę vaikais, prisimename daug vaikiškų nuotykių, bet tų kūdikiškai ar vaikiškai sudėstytų sakinių tai nelabai. Jie kažkaip yra dingę ar taip apnešti praeities dulkėmis, kad negali atkasti. O J. Narūnei lengvai sekasi tai padaryti:

"Už rankų susiėmusios, tekinos nubėgome pievos šilkiniu takeliu.

— O, kaip švelnu kojoms! — šaukė Viktutė.

Aplinkui žydėjo visokios gėlės. Jos viliote viliojo mus gilyn į pievą. Striksėjo ir grojo žiogeliai ir kitokie Dievo muzikantai. Tikras medaus kvapas skleidėsi iš žiedų. Nuskynusi raudoną dobiliuką ir atsargiai išpešusi jo ūsą, pridėjau Viktutei prie lūpų.

— Paragauk, kaip saldu. Tikras medus. Ar ne? Ar tu mėgsti medų, Viktute?

— Labai.

— O aš tai labai labai!

— Aš tai galėčiau pusę stiklinės suvalgyti, — pastebėjo Viktutė, rinkdama gėles.

— O aš visą!

— O aš — dvi! — nenusileido Viktutė.

— O aš tai visą kvortą! — aistringai čiurškėjau.

O aš visą gorčių!

— O aš — visą kibirą!

— Norėčiau matyti, kaip tu išvalgytum visą kibirą medaus! — ir abidvi pasileidome juoktis. Mūsų linksmi balsai laisvai skambėjo žalioje pievoje, upeliu liejosi mieli plepalai... (84-85 psl.).

Tokių ir panašių sakinių nereikia ilgai ieškoti — jų pilna. Yra prisiminimų apie žinomus, vėliau iškilusius, žmones, kaip pvz. Petras Vaičiūnas, kuris net eilėraštį autorei buvo parašęs. O štai ir vaiko žingsniai į "politiką":

"O kas tie buržujai? — paklausiaiu.

— Nagi kas, kad ne žydai ?

— Ne... Buržujai yra išnaudotojai. Tai rusai, — aiškino Lionginas... (131 psl.)

Rašytoja J. Narūnė (g. 1895 m. gegužės 17 d. Panevėžy) yra garbingo 81 metų amžiaus. Įstabu, kad tokiuose metuose parašė jaunatviškai gyvą kūrinį, kuris, galimas dalykas, yra vienas geriausių jos darbuotėje. Žadama išleisti šios knygos tąsą antrašte Jaunystė.

Lauksime.

Alg. Gustaitis

J. Narūnė, **Vaikystė.** Autobiografiniai atsiminimai. Kalbą taisė Leonardas Žitkevičius. Spaudė Pranciškonų sp. Brooklyne, 1975. 164 psl. Iliustruota. Kaina $5.

———

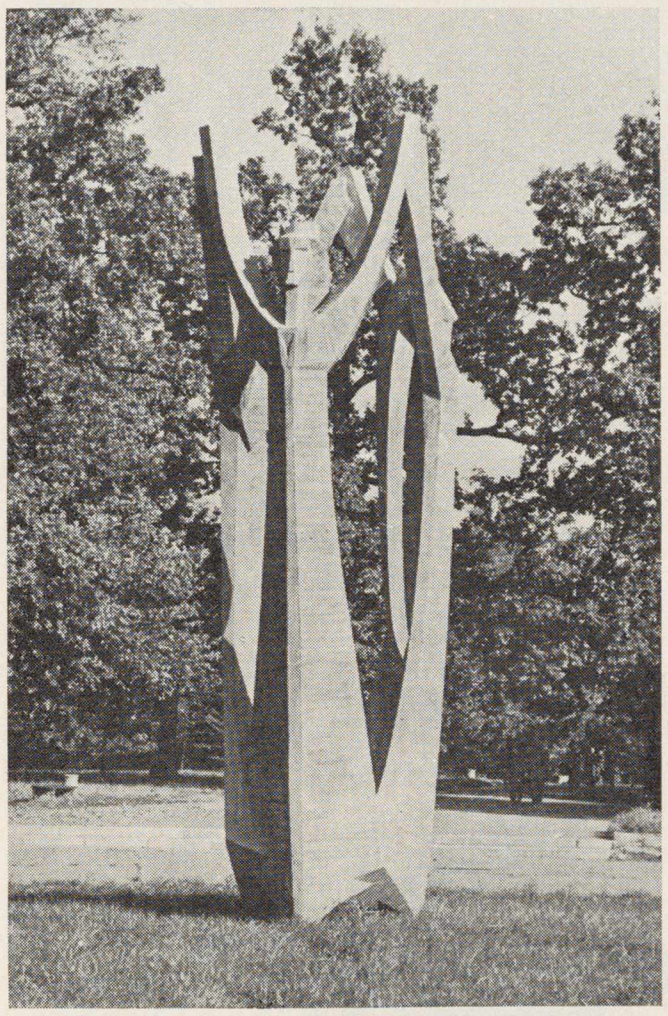

Skulptūra "Jaunystė" prie Sporto Rūmų Kaune.

YOUTH, a monumental sculpture erected at the Academy of Sports in Kaunas (1974).

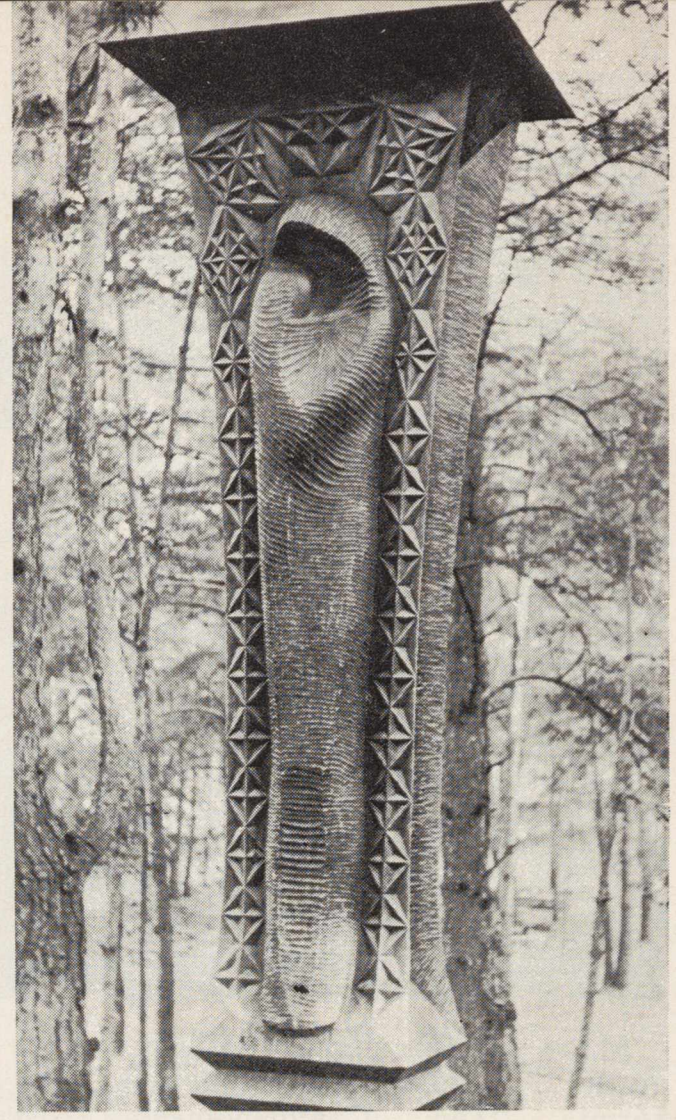

Alpinisto Kasčio Zubovo antkapis Petrašiūnų kapinėse.

A tombstone to the tragically perished mountain climber, her brother, Kastytis Zubovas, at Petrasiunai Cemetery near Kaunas.

GARSIŲ SENELIŲ PĖDOMIS

Praėjusiais metais plačiai buvo paminėtas Mikalojaus Konstantino Čiurlionies šimtasis gimtadienis, šiemet gi prisimintina rašytojos Sofijos Kymantaities-Čiurlionienės devyniasdešimtasis. Malonu yra patirti, kad jų kūrybinė liepsna neišgeso su jų mirtimi, o toliau iš naujo dega jų ainiuose.

Su tąja kūrybine liepsnele yra gimusi ir garsėja jų anūkė skulptorė Dalia Zubovaitė Palukaitienė. Apie jos paveldėtą talentą vaizdžiai liudyja jos suprojektuotas ir tėvo architekto V. Zubovo realizuota impozantiška skulptūra "Jaunystė", 1974 m. prie Sporto Rūmų Kaune ąžuolyne pastatyta.

Liaudies motyvais suprojektuotas jos brolio, Kaukazo kalnuose žuvusio alpinisto Kasčio Zubovo, ąžuolo antkapis Petrašiūnų kapinėse rodo jos tamprų ryšį su gimtuoju kraštu ir jo meniniu palikimu. Su savo kūryba ji iškyla į pirmaujančių skulptorių eiles Lietuvoje. Nežiūrint kūrybinių varžtų, ji yra toli pažengusi ir patraukia dėmesį savo nekonvencionalumu ir laisva išraiška. (Ž.)

———

NAUJI LEIDINIAI

Dautė Lipčiūtė-Augienė, **Močiutės dovanėlė.** Iliustravo dail. J. Paukštienė. 72 psl., didelio formato, įrišta kietais viršeliais, 1976 m.

Abėcėlė mažiems skaitytojams — kiekvienai raidei pritaikytas viso puslapio piešinys.

Gerai sueiliuotų ketureilių turinys apima pasaulį nuo namų aplinkos iki zoologijos sodo, lietuviškos mokyklos, žaidimų aikštės, Marso ir dvasinių jauno žmogaus poreikių.

Daug nesirenkant pacituosime kad ir posmelį apie rankas:

Rankos piešia, rankos rašo,
Rankos laimint Dievą prašo,
Rankom mezgam, rankom grojam,
Rankomis iš džiaugsmo plojam.

Tai tikrai puiki dovana mamoms ir močiutėms, reto gražumo meninis leidinys.

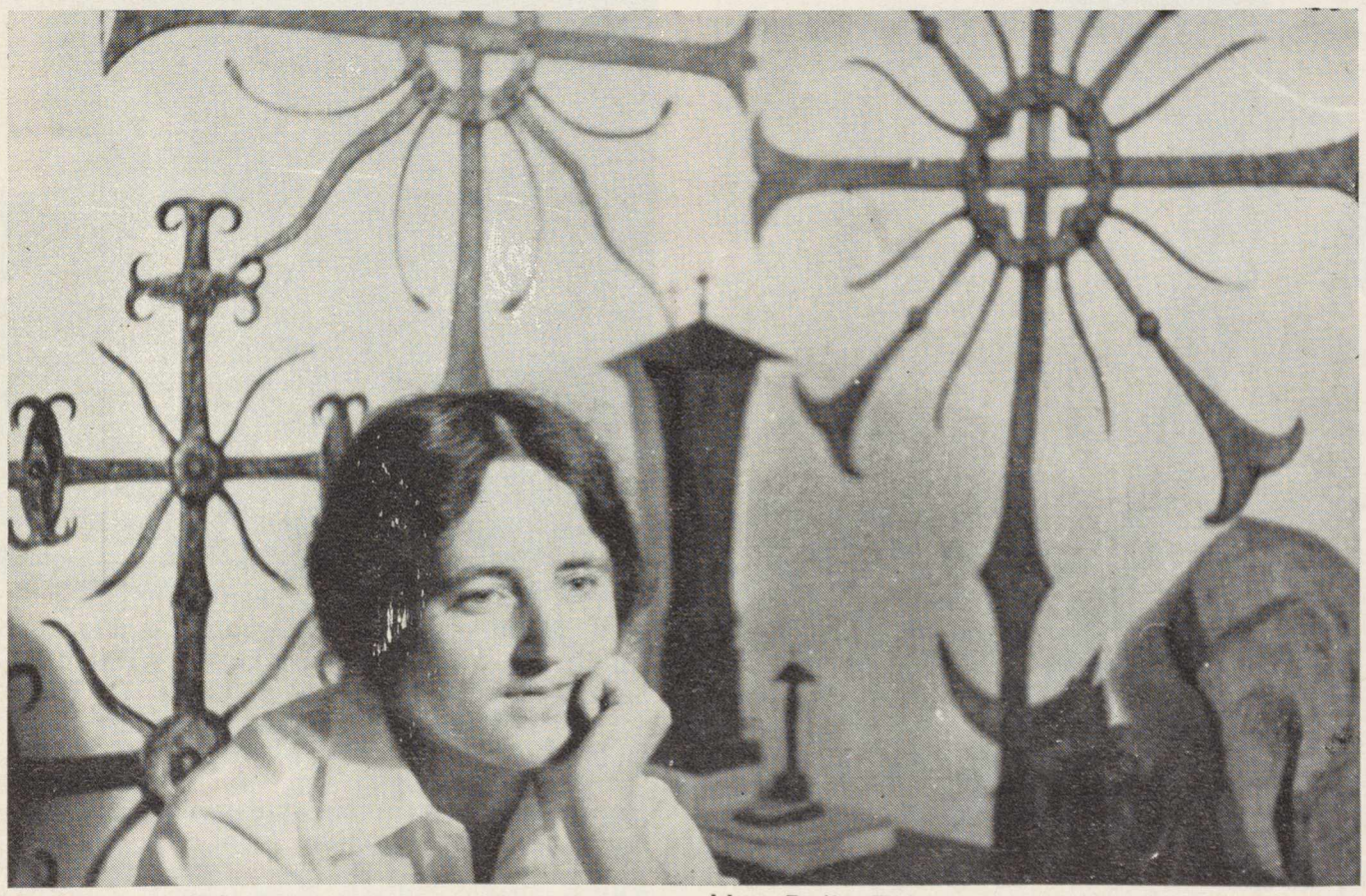

Dalia Zubovaitė Palukaitienė savo dirbtuvėje.

Mrs. Dalia Zubovaite-Palukaitiene in her studio in Lithuania.

Pranas Baltuonis

Medžio šaknų skuptūros menininkas

Pranas Baltuonis, dabar gyvenąs Montreal, Kanadoje, meną pradėjo studijuoti 1958 m. Montrealio meno mokykloje. Iš pradžių jis piešė paveikslus, paskui perėjo į skulptūrą ir pradėjo specializuotis į medžių šaknų skulptūrą. Jis šioje srityje pasižymėjo kaip gabus menininkas.

Jis dalyvavo su savo kūryba daugelyje meno parodose Kanadoje ir JAV. 1973 m. kovo 8-11 d. su savo skulptūromis dalyvavo "Professional Arts Festival," Pittsburgh, Pa. Tais pačiais metais turėjo meno parodą ir Los Angelyje. Šiais metais jis dalyvavo Milane, Italijoje meno parodoje. Taip pat, sporto olimpiados Montrealyje metu jis buvo išstatęs savo kūrinius.

Meno muziejai perka jo kūrinius. Šiais metais jis pardavė vienam muziejui savo kūrinį, "Ten Commandments" už $3,500.

Prano Baltuonio gūrinius galite pamatyti ir įsigyti Kalifornijoje pas Viktoriją Gurčinienę, 823—19th St., Santa Monica, CA 90403. Telefonas (213) 395-9481.

"Šventoji ugnis", P. Baltuonio medžio kūrinys

"Sacred Fire" by wood sculptor-artist P. Baltuonis.

"Undinė", P. Baltuonio medžio šaknų darbas.

"Mermaid" by artist P. Baltuonis.

"Kalanta", P. Baltuonio darbas.

"Kalanta" by artist P. Baltuonis.

"Šokikas", P. Baltuonio darbas.

"A Jumper" by wood-root sculptor-artist P. Baltuonis.

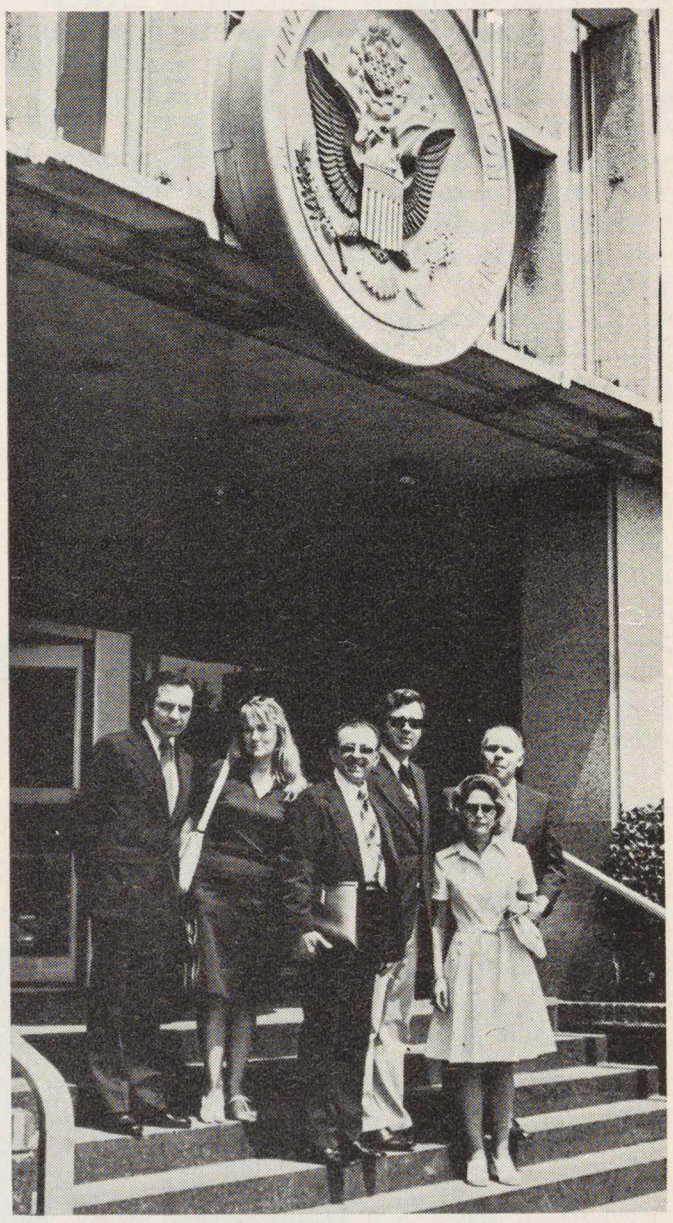

JAV Bendruomenės delegacija lankėsi pas Jungtinių Tautų ambasadorių William W. Scranton. Iš kairės: pirm. J. Gaila, D. Kezienė, K. Miklas, R. Česonis, A. Zerr ir A. Gečys. Foto K. Čikoto

Representatives of the Lithuanian Community of U.S.A. call upon America's ambassador to the United Nations Organization, William W. Scranton on June 9, 1976.

A.A. Pranas Ambrazas

PRANAS AMBRAZAS gimė 1898 m. VIII mėn. 10 d. Katilių km., Sintautų parap., Šakių apskr. Pramokęs muzikos pas Griškabūdžio vargonininką Br. Bendoraitį, dar jaunas būdamas, pradėjo vargonininkauti kaimyninėje Višakio Rūdos parapijoje. Ten, suorganizavęs chorą, rengė vakarus, koncertus ir vaidinimus kluonuose bei parapijos salėse. Persikėlęs į Kauną P. A. lankė J. Naujalio vedamus kursus vargonininkams ir, vasaros metu Šviet. Ministerijos rengiamus, muzikos ir dainavimo mokytojų kursus. Juos baigė Klaipėdoje, įsigydamas dainavimo ir muzikos mokytojo diplomą. 1924 m. P. A. pakviestas muzikos mokytoju į Prienų "Žiburio" gimnaziją, kur greitu laiku suorganizavo mokinių chorą. Pas kapelmeisterį Gukauską Kaune pasimokinęs praktiškai vartoti pučiamuosius muzikos instrumentus, šalia choro sudarė dūdų orkestrą. Koncertuose dažnai sujungdavo gimnazijos ir parapijos chorus, pastarąjį

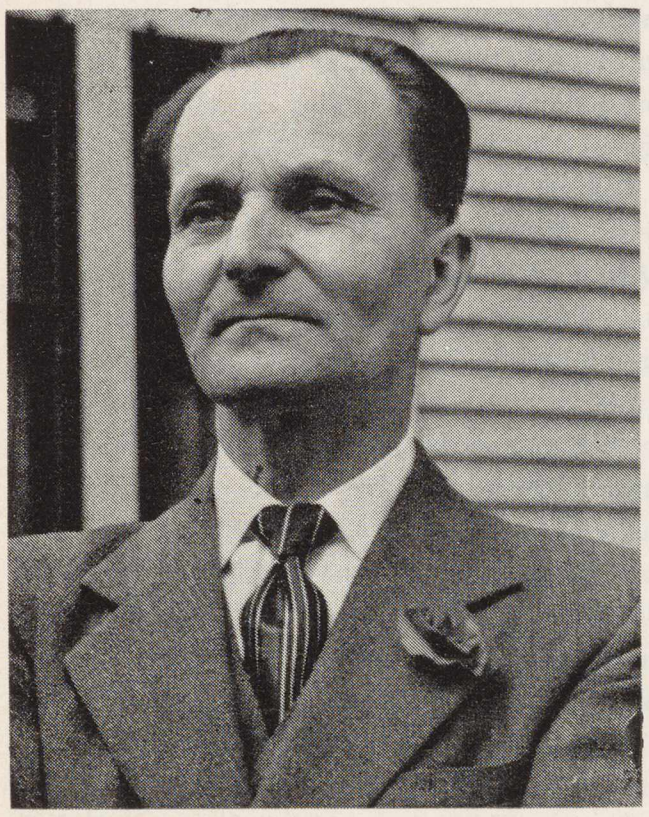

A.A. Pranas Ambrazas.
Pranas Ambrazas, the late musicologist (1898-1975). See article.

ant kojų pastatęs, perėmęs drauge ir parapijos vargonininko pareigas. Pastatė eilę operečių. 1925 m. Prienuose suruoštoje "Žiburio" gimnazijos sporto ir dainų šventėje P. A. dirigavo jungtiniam chorui; taip pat sudarė programą ir vadovavo jungtiniam chorui Prienuose įvykusioje pavasarininkų dainų šventėje. Karo metu P. A. dirbo buhalteriu vietiniame kooperatyve ir turėjo 50 asmenų vyrų chorą. Lietuvą okupavus vokiečiams, šis choras keletą dainų įdainavo į juostelę, kuri buvo naudojama transliacijose per Kauno radiją.

1944 m. P. Ambrazas pasitraukė su savo šeima į Vieną, vėliau vargonininkavo Eidenstatten vokiečių bažnyčioje. Būdamas tremtyje, P. A. parašė muziką B. Brazdžionio tekstui "Marija, Motina geroji," kurią išvertus į vokiečių kalbą, noriai giedojo vokiečių chorai. Pereinamose stovyklose P. A. irgi organizavo chorus; net ir laive, vykdamas į JAV 1949 m. liepos mėn. sudarė dainuojančių lietuvių sambūrį. Lietuviškos dainos visoje kelionėje skambėjo ir buvo net įgrotas į garsiajuostę, kuri buvo vartojama ilgą laiką DP vežiojančiame laive.

Apsigyvenęs Cleveland, Ohio, pradėjo vargoninkauti Šv. Jurgio parap. bažnyčioje, vadovauti chorui ir duoti fortepijono pamokas. Su meniškai paruoštu 50 asmenų choru dalyvavo radijo valandėlėse, parengimuose bei įvairių švenčių minėjimuose. Choro repertuare dominavo lietuvių kompozitorių kūryba, daug jo paties parašytų—giesmių, mišių, motetų. P. Ambrazas įnešė didelį indėlį į mūsų bažnytinės vokalinės muzikos lobyną, sukurdamas 70 giesmių solo, vyru ir mišram chorui, dvejas mišias mišram chorui ir dvejas—solo, 20 dainų solo, vyrų ir moterų chorams.

Pro. J. Žilevičius šiaip atsiliepia apie P. A. kūrybą ir jo asmenį, dar jam gyvam besant:

"Jo kūryba yra be pretenzijų, nesiekia naujų ekspresijos priemonių, tradicinės harmonijos ribose. Giesmėse atsispindi rimtis, pietizmas; visur jaučiama kruopštus technikinis darbas, gera balsų vedimo faktūra, žiūrima išraiškos ir minties. Pranas Ambrazas yra Amerikos Lietuvių Vargonininkų-Muzikų Sąjungos narys ir šešis metus buvo Sąjungos valdybos vicepirmininkas-kasininkas. Visą laiką yra uolus "Muzikos Žinių" bendradarbis ir platintojas. P. Abrazas yra labai nuoširdus Lietuvių Muzikologijos Archyvo rėmėjas ir įgaliotinis. Per eilę metų yra prisiuntęs L. M. Archyvui daug vertingų eksponatų iš Cleveland, Ohio apylinkės lietuvių muzikinės veiklos."

P. Abrazas mirė rugpiučio 13 d. 1975 m. Palaidotas "Visų Sielų" kapinėse, Clevelande.

Red. pastaba: P. Ambrazas buvo L.D. skaitytojas per 25 metus.

The Lithuanian Community members of New Britain commemorated the tragic deportations of June, 1941, with prayers at an old country style wayside shrine.
Foto Jono Stasiulevičiaus

New Britain Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba birželio 20 d. paminėjo į Sibirą ištremtuosius Lietuvius prieš 35 metus.

Prieš Lietuviškas Šv. Mišias buvo įnešta Lietuvos ir Amerikos vėliavos. Šv. Mišies aukojo jaunas klebonas kun. Jonas Rikteraitis. Labai jausminga ir pritaikintą pamokslą pasakė klebonas kun. Edvardas Grodeck, Šv. Andriejaus choras sugiedojo J.A.V. ir Lietuvos himnus.

Po. Šv. Mišių procesija nuėjo prie Liedėtas vainikas už ištremtuosius. Maldas sukalbėjo kun. E. Grodeck, parapijos choros sugiedojo "Apsaugok Aukščiautuviško kryžiaus, skirto žuvusiems už Lietuvos ir Amerikos laisvę, kur buvo pasias." Kryžių nešė L. Stasaitis, vainiką nešė J. Genser, veliavas nešė Ed. Kukalis ir J. Liūdžius. Palydovės prie vėliavų buvo J. Leibezytė, V. ir S. Liūdžiutės, P. Kelley, mažiejai vaikai A. ir R. Butrimai, K. ir J. Genser, R. Liūdžius ir namažas būrys lietuvių.

Bernardas Vilcinskas

Visi Los Angeles ir apylinkių LD žurnalo skaitytojai ir bičiuliai

atsilankykite į metinį "Lietuvių Dienų" žurnalo

PIKNIKĄ – SUSITIKIMĄ GAMTOJE,

McCambridge Park, 1515 N. Glenoaks Blvd., Burbank.

Didelė aikštė, apaugusi gražia žole, platu, erdvu, daug vietos privatiems susibūrimams; pikniko centre pakankamai stalų, suolų ir medžių pavėsio.

Piknikas įvyksta rugsėjo 19 d., sekmadienį, 12:30 p. p.

JUOZAS ŠVAISTAS

Maksimumas - begalinis

Iš Rytų į Vakarus, nuo uraganiško Atlanto krantų ligi ramiųjų Michigano ežero paplūdimių blaškėsi Leonas Petuška. Slinko jis pro New Yorką, Baltimorę, Philadelphiją. Ne metus ir ne dvejus žvalgėsi jis, kol pasiekė Chicagą.

Ėjo maždaug "senųjų" lietuvių pramintais keliais. Buvo uosto krovikas New Yorke. Susipažino su siuvėjų unija Baltimorėj. Philadelphijos restoranuose, beplaudamas indus, visokių valgių ir gėrimų prisiragavo.

Tik mainerius aplenkė. Šita senųjų lietuvų profesija nebesuranda kandidatų iš naujosios giminės ateivių. Gaila. Senoji mainerių romantika ir jie patys nyksta, miršta. Gerai, kad suspėta dar jų vargą ir kančias įamžinti dviejose knygose. o tai būtų pražuvę, kaip niekad negyvenę ir nedirbę juodosios karalystės labirintuose.

Leonas nedaug ką telaimėjo pasiekęs Chi-

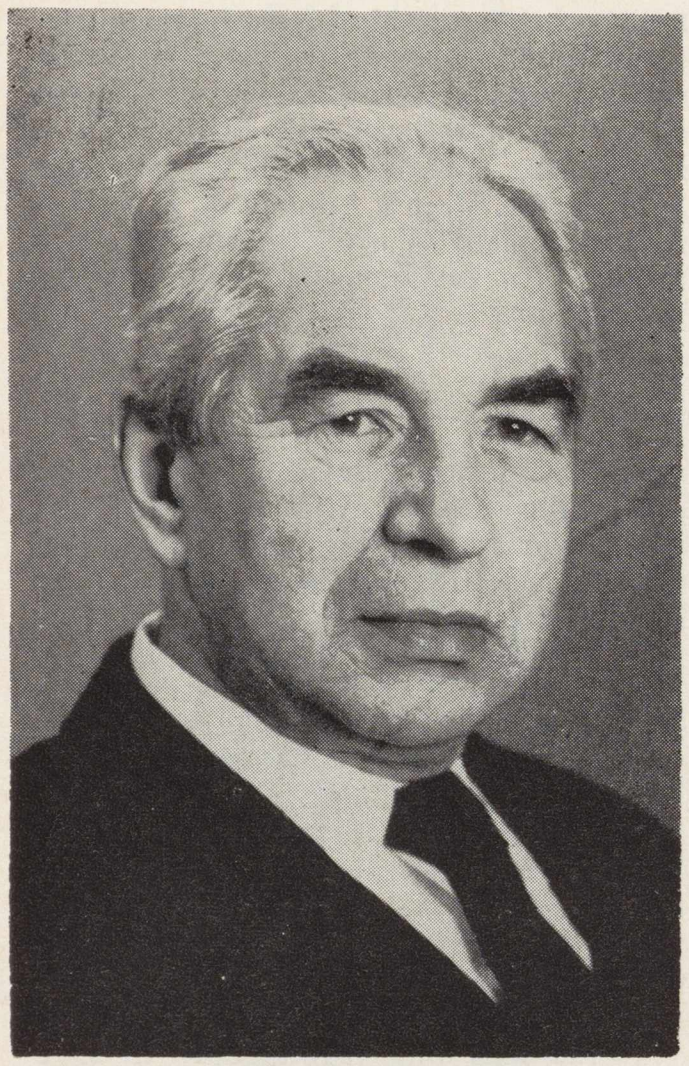

Juozas Švaistas

cagą. Bet toliau... Toliau nebebuvo kur irtis. Džiaugėsi tik, kad puikiausi rūmai ir garsus vardas: CHICAGO TRIBUNE.

Paklaustas, kur ir ką dirba, niekad nesakydavo, kad janitor - šlavikas. Visada išdidžiai:

— Chicago Tribune redakcijoj!

— O-ho! — susilaukdavo lyg nusistebėjimo, lyg pavydo: — Vadinasi, švarus, inteligentiškas darbas... Ne toks, kaip mūsų — negriškas...

— Žinoma!

Su tokiu pat išdidumu kas rytas ir po darbo praeidavo jis pro durininką. Kairėj rankoj būtinai solidus portfelis. Drūtas, petingas, plačiaveidis negras pagarbiai nusilenkdavo jam. Su tikrąja afrikiečio šypsena praleisdavo pro paradines duris.

Patikdavo Leonui. Jo gyvenime, išblokšto ir blaškomo žmogaus, nedaug tepasitaikydavo momentų, kad pajustų tikrąjį džiaugsmą ir pagarbą. Visai nenuostabu, jei tais atvejais jam pasirodydavo, jog daug pranašesnis negu juodukas. Bet irgi iliuzija. Iš tikrųjų pagarba tekdavo ne jam, bet portfeliui, kuris klaidino durininką. Portfeliais nešinus juodukas matydavo tik aukštesnės klasės pareigūnus. Tai buvo redaktoriai, reporteriai, visoki agentai... Nei vienas eilinis darbininkas tokio gero rusvos odos portfelio neturėjo. Koks būtų ano juoduko įtūžimas, jei, pradaręs portfelį, rastų tik sumuštinius ir termosą su kava? Seno durininko įsitikinimu tokiame portfely tegalėjo būti tik padorūs, rimti raštai, kaip ir tie žmonės, kuriems jis nusilenkdavo ir praleisdavo, atidaręs duris.

Ėjo dienos — lėtos, nuobodokos. Retai kada paskubėdavo jos ir trumpesnės pasirodydavo Leonui. Daug pramogų, triukšmingų pobūvių, o Leonas vis kaip tas elgeta bažnyčios prieangyje. Tamsus, nejaukus kambarys, palėpėj užkištas. Pora apnešiotų eilučių, pakaitomis atiduodamų į valyklą. Keli senos mados viršutiniai marškiniai, plaunami skalbykloj, o lyginami namuose, kad pigiau kainuotų.

Be pinigų ir gražiausias Dievo pasaulis nustoja džiuginęs. Taip jautė ir kentėjo Leonas — išdidus, ambicingas jaunuolis. Juk nebuvo jis tik nuo arklo nutrūkęs ar koks beraštis. Porą metų universitete lankėsi. Savo būdu, nors prie žaizdos dėk, anot žmonių. Jo siela plati, dosni, o tos kišenės nuolat siauros ir tuščios.. Štai ir tragizmas... Bet koks? — Nepašalinamas. Vis jam trūkdavo pinigų. Kur išleisdavo, ne visada susigaudydavo. Dažniausia skųsdavosi, kad menkos pajamos. Reta kuris užjausdavo, tik nusišaipydavo:

— Toks jau tavo ir darbas! Sveikas, stiprus vyras — verčiau eitum į fabriką. Ten dvigubai uždirbtum.

Leonas nusišypsodavo tik viršutinės lūpos krašteliu pro savo dabitiškai puoselėjamus ūselius. Mokėjo jis savotiškai žaviai pakraipyti ūselius, ypač moterų stebimas.

— Taigi, į fabriką, kaip jūs juodnugariai? Gal su viršvalandžiais dar? Per visą savaitę, kad nei dienos, nei nakties nematytum? O kur gi tada gyvenimas? Kur gi visos gražybės ir moterys?

Didžiausia išlaidų pozicija Leono biudžete vis dėlto moterys. Jis suprato, bet nemokėjo išvengti. Negalėjo be moterų savo laisvalaikiais pasidžiaugti. Dėl to dažnai (jau pats vienas pasilikęs) su ypatingu aitrumu, kartais net su pykčiu pamąstydavo: "Kodėl jis laimi tik pigiąsias moteris?" Pigiosios jo supratimu ne moraline prasme, bet komerciškai ir praktiškai — nepelningos. Kiekvieną malonumą su jomis vis tenka apmokėti. Juo tas malonumas įvairesnis, tuo ir išlaidos didesnės.

Moterų požiūriu Leonas buvo lepus ir reiklus. Dailių, simpatingų merginų lengvai nusižiūrėdavo. Tai būdavo restoranų padavėjos, krautuvių pardavėjos, pagaliau ir studentės. Bet vis ne tai. Vis iš bėdos ir laikinai. Jojo nusistatymas tvirtas: laimingai gyventi ir pinigų turėti. Nuolat vaizdavosi turtinga, patraukli našlė arba milijonierė. Ir tai ne svajonė, ne miražas, bet tikrenybė. Tokia pat gyvenimo tikruma, kaip visokios gangsteriškos išdaigos, stambiosios vagystės ir kitokios amerikoniškos sensacijos.

Ar jis buvo prisiskaitęs pigiųjų kišeninių romanų, ar apskritai linkęs į avantiūras? Viena tik; aišku, kad nėmaž neabejojo, jog vieną dieną pasitaikys jam tokia milijonierė, kuri ieško sau pramogos kompanijono — šoferio ar kitokiu pavidalu. Savo, kaip vyro, gabumais ir žavumu nėmaž neabejojo... Dailus, lieknas, patrauklios išvaidoszdos, o svarbiausia — ūsiukai. Didžiavosi jais ir mėgdavo pabrėžti (reikia ar nereikia), patraukydamas dviem pirštais. Apdaras, kad ir prastokas, bet visada tvarkingas. Tip-top! Eisena, kaip ant patentuotų spyruoklių — elastinga, raiški.

Daktaru ar profesorium, kaip kuris nors kitas, niekad nesititulavo. Šiuo atveju jam užteko gėdos ir drovumo. Šiaipjau mėgdavo pasigirti savo inteligencija, išsimokslinimu. Visur jis buvęs ir viską matęs. Berlyno, Vienos, Stuttgarto universitetai vis jo lankyti.

Nuolat pirkdavosi storiausius laikraščius. Įsikniaubęs į smulkutį šriftą atidžiai skaitydavo skelbimus. Po darbo ištisomis valandomis pasisukinėdavo apie CHICAGO TRIBUNE, Michigan Avenue. Ne svetimos jam buvo ir kitos downtown gatvės ar bulvarai. Bet milijonierė nepasirodė ir nepasitaikė. Vis tos pačios restoranų ar parduotuvių merginos. Tik išlaidos bereikalingos.

Susikrimtęs, piktas raitydavos per naktį išglerusioj sofoj. Rytą paniūręs, kartais snausdamas dardėdavo autobusu į savo tarnybą. O čia pat puošniąja, turtingiausia Michigan Ave. lėkdavo pro šalį lengvos, žvilgančios, įvairiaspalvės mašinos. Jose, kaip svajonė, kaip nuobradus paerzinimas, šypsodavos nerūpestingos milijonierės... Dažnai pasirodydavo jam lyg kerštingas pasityčiojimas: "Šai, pasiek mane!"

Vienodai, nuobodžiai stūmė Leonas savo dienas. Tuo tarpu čia pat ties juo ir aplinkui dideliu tempu ir tikrais amerikoniškais šuoliais lėkė gyvenimas.

Kartais, atidžiau apsižvagęs, tuojau pastebėdavo, kokią nuostabią pažangą yra padarę jo draugai, pažįstamieji. Per tuos kelerius metus dirbo fabrikuose ir mokėsi. Lankė įvairias vakarines mokyklas, kursus. Iš jų išėjo vieni braižytojai, brokeriai, automechanikai, kiti bučeriai, grosernikai, įvairūs operatoriai. Dar kiti TV ir radijo aparatų specialistai, visoki agentai. Daugelis savarankiški, nuosavybes įsigiję. Patys sau bosai ir žemesnieji.

Ypačiai nustebino Leoną, kai perskaitė skelbimą:

ANTANAS RIMKUS,

prityręs specialistas, atidarė savo televizijos, radijo aparatų ir kitų elektros reikmenų krautuvę. Ne tik parduoda, bet ir taiso visus tuos aparatus.

Pribloškė Leoną. Juk Rimkus senas pažįstamas, iš Lietuvos dar... Tiesa, buvęs monteris... Bematant tirštai nusikeikė Leonas:

— Ak tu rupūže raupsuotoji! Toks nusmurgėlis, nevaleika, o šit ką beišdarinėjęs! Ir pinigų biesas, matyt, susikrapštęs? Gal kokia sena boba pasipainiojo?

Seniai buvo matęs Rimkų. Sąmoningai vengdavo susitikti. Menka draugystė: nei jam merginos rūpi, nei į smuklę neprikalbinsi. Bet dabar rimtai susidomėjo. Pirmąja proga apsilankė. Stebėjosi. Krautuvė, kaip pridera: padori ir geroj biznio vietoj. Pats Rimkus už pertvaros taiso aparatus, o žmona pardavinėja. Ir žmona ne boba kokia, bet maloni, simpatinga moteris. Rimkus gerai nusiteikęs pasitiko Leoną ir dargi su džiaugsmu.

— Kaip tik pataikei, mielasis! O gal čia temtinga tavo valanda?

— Najau!

— Taip, taip! Dairausi agento - pardavėjo.

Žodis po žodžio ir — palenkė Leoną. Labiausiai sužavėjo jį MAKSIMUMAS. Rimkus dėstė:

— Minimumas pas mane menkas, bet užtat maksimumas — be-ga-liii-nis (ilgiausiai pratęsė žodį, plačiai iškėsdamas rankas). Tu supranti? Nuo visa, ką parduosi, gausi procentais. Taigi, priklausys nuo tavo pastangų ir sugebėjimo.

Ėjo Leonas ir linksmai galvojo: "Maksimumas be-ga-liii-nis"!

— Štai kur visas pagrindas! Geras pagrindas! Daug galima laimėti... Chicagoj, sakysim, priskaičiuojama ligi dešimties tūkstančių naujųjų lietuvių ateivių. Man tiek nereikės. Pilnai užteks vieno tūkstančio...

Ilgai negaišdamas paėmė telefono knygą ir pradėjo rankioti adresus. Buvo nutaręs panaudoti įprastinę psichinę ataką. Bematant pasirodė jam, kad tai nebebus originalu.

Leonas visur ir visada mėgo pasirodyti ar bent garsintis, kad tai, ką jis daro, tikrai ne šablonas.

"Bet čia juk biznis! — po valandėlės susigriebė: — Tat visai nesvarbu, jeigu ir nukryps nuo savo stiliaus. Svarbiausia, kad tik pasisektų. O pasisekimą garantuoja išbandyti metodai!"

Pirmuoju savo eksperimentui pasirinko Julių Adramiką (pagal alfabetą). Skambina telefonu:

—Na, kaip gyvuoji, Juliau? Žinai, savaitė atgal buvau kėdainiškių gegužinėj. Susitikau Tadą Lubiną, iš Rockfordo. Juk tu žinai? Jis labai, labai prašė, kad pasveikinčiau tave.

— Dėkui, dėkui!

— Atsiprašau, kad taip pasivėlinęs būsiu... Bet, žinai? Aš dabar biznyje. Labai užimtas...

— Sveikinu, sveikinu!

— Ir tau turiu naujausį labai gerą TV aparatą. Svarbiausia, su didele nuolaida ir garantija... Atsiprašau... mane šaukia. Kažkas užėjo, nori biznį padaryti. Vėliau pašauksiu.. Palauk valandėlę...

Krautuvėj tuščia, tylu, lyg Romos katakombose. Leonas pastovėjo, palaukė ir vėl kalbasi:

— Halo! Tu tebelauki? Šiandie baigsime... Aš labai skubu. Atėjo stambus klijentas... Aš tave rytoj pašauksiu. Bye!

Leonas nervingai užsirūkė cigaretę: "Ot, rupūžės pogrindžiuose! Niekas rimtas nesirodo... Pataisyti atneša dar, o naujų neperka. Pakausinėja, pasižiūri ir — "Kitąkart ateisim."

Antros dienos pavakare vėl skambina Abramikui:

— Tu turi puikų butą ir didelį svečių kambarį. Tau būtinai reikalingas dailus, modernus TV aparatas. O aš specialiai parinkau tau... Atsiprašau... Vėl klijentai laukia.. Telefonu, žinai, sunku Geriausia apsilankyk vietoje. Susitarsime! Good-bye!

— Tai sekasi?

— Be abejo! Labai gerai... Užsuk — pamatysi!

Leonas tuo tarpu tik telefonu operuoja. Panašiai atakuoja visus savo pažįstamus ir nepažįstamus. Svarbiausia, jei kuris nors iš pirmo sykio nenutraukia su juo pasikalbėjimo.

Abramikas vis dėlto sugundytas. Kartą sekmadienį sako žmonai:

— Tai kaip, Viktute, važiuojam?

— Tik ne pas Leoną Petušką, — griežtai pasipurtė žmona: — Tegul jis man ir dykai atiduotų, vistiek neimčiau.

— Kodėl?

— Juk jis nieko neišmano apie tuos aparatus!

— O gal kursus yra baigęs? Juk tu nieko nežinai.

— Tik ne jisai!

— Galėjo ir jisai... Štai fabriko krovikas Stepulis, su kuriuo kartu dirbau, nei iš šio, nei iš to statomas prie mašinų kaip operatorius. Aš nustebau: "Kaip gi čia dabar?" Atsako: "Vakarinius kursus baigiau!" Štai tau! Juk ne visi dypukai tokie plepiai. Daugelis jų tyliai, slaptai knisasi sau, rengiasi ir staiga — jau visai kitoj vietoj ir kitas darbas. Juk pasižiūrėti galime? Niekas neprivers pirkti, jeigu nenorėsim.

— Nebent pasižiūrėti... — nusileido skeptiška moteriškė.

Žiūrėjo, žiūrėjo Abramikas, kol pagaliau nusižiūrėjo. Tik vėl: nustebo, kad labai nupiginta. O nupiginta tik todėl, — aiškinosi Leonas, — kad dėžė tartum esanti iš paviršiaus truputį trūkštelėta.

— Čia jau fabriko ir krautuvės nuostolis, — įtikino Leonas.

Džiaugėsi jis, laimėjęs pirmąjį klijentą. Tuo pat metu rimtai susimąstė. Maksimumas pasirodė toks pat problematiškas ir miražinis, kaip ir milijonierės medžioklė. Iš toliau žiūrint darbas nesunkus, bet galvą pasukti — labai ir labai reikia. Liežuvis irgi turi būti miklus. Kantrybės ir mandagumo taip pat didelį rezervą reikia turėti.

Dažnai liūdnos mintys braunasi į dailiai sušukuotą, lengvom garbanom paraitytą Leono galvą. Nuolat abejonės:

— Kažin, ar ilgai taip ištversiu? Maksimumas iš tikrųjų be-ga-liii-nis. Bet kad to minimumo vis nėra ir nėra...

W. Los Angeles
1976.VII.0

Moksleivių ateitininkų vasaros stovykla Dainavoje. Vidury vadovė I. Bublienė ir dvasios vadas kun. P. Patlaba.

Foto V. Bacevičius

The "Ateitis" Society of Lithuanian Scholars-Students, during their traditional summer session meetings at Camp Dainava, near Detroit.

Dramos konkurso jury komisija su Los Angeles Dramos Sambūrio pirmininku. Iš kairės: Alė Rūta, I. Tamošaitienė, D. Mackialienė, V. Jonuškaitė Zaunienė, A. Tumas (Sambūrio pirm.), V. Jatulienė.

The 1976 jury committee to select the Lithuanian playwright prize-winner of the year is composed of artists-literatteurs and sponsors of the West Coast.

LOS ANGELES DRAMOS KONKURSAS

Los Angeles Dramos Sambūrio skelbtasis dramai parašyti konkursas jau įvykęs faktas. Paskirta pirmoji premija — $1000.

Konkurso rengėjai — Los Angeles Dramos Sambūris. Šiuo metu Sambūrio pirmininku yra Alfonsas Tumas; sambūrio režisierė — Dalila Mackialienė. Reikia stebėtis šio vieneto ne tik veikla vaidybos mene, bet ir sumanumu bei išradingumu, ieškant naujų lietuviškų veikalų. Jau antrą kartą Dramos sambūris paskelbė scenos veikalų konkursą, skirdami po dvi stambias premijas. Ir premijoms lėšų niekad neelgetavo su aukų lapais, ar kitokiu būdu maldaudami iš visuomenės pinigėlių. Taikiai ir solidariai dirbdami tarpusavy, Dramos sambūrio valdyba bei nariai (ir ypač — sumani ir dosni režisierė Dalila Mackialienė ir, jos darbus remiąs, jos vyras Balis Mackiala) patys paklodavo reikiamas sumas, ar surasdavo stambių mecenatų. Šiam konkursui pusantro tūkstančio dolerių jie irgi yra parūpinę per mecenatus (Antrajai premijai neatsiradus veikalo, likusi suma padedama sekančiam konkursui).

Neperkarštą šeštadienio vakarą (liepos 17 d.) Jury komisija susirinko į Alfonso ir Ingos Tumų namus Reseda, Kalifornijoje. Dramos sambūrio pakviesti Jury komisijos nariai šį kartą — moterys: Vincė Jonuškaitė, Viltis Jatulienė, Irena Tamošaitienė, Dalila Mackialienė ir Alė Rūta.

Prieš posėdį perskaityta visi gauti rankraščiai — dvylika veikalų. Kiek veikalų — tiek įspūdžių, kiek narių — tiek nuomonių. Dabar reikia padaryti suvestinę. Kalbėta, diskutuota, aptarta kiekvienas gautas rankraštis. Apie vienus — trum piau, apie kitus — ilgiau. Šio posėdžio pirmininke sutartinai išrinkta Vincė Jonuškaitė; sekretore — Dalila Mackialienė. Sekretorė atidavė posėdžio "teismui" gautuosius rankraščius.

Iš visos dvylikos gerokai išsiskyrė ir šoktelėjo pirmyn literatūrine ir sceniškumo prasme šis paskiausiai gautas ir paskiausiai svarstytas veikalas: **Palikimas.**

Autorius (slapyvardis) — Beržas. Trijų veiksmų drama. Veiksmas vyksta Sekminėse, lietuvių išeivijoj susikurtame ūky. Tėvo ir vaikų problema. Bundančio talento, bundančios tylios meilės, gestančio žmogaus stiprėjanti nostalgija... Poezija. Ideališkumas. Parazitiškumas ir godumas... Visko čia gali rasti. Svarbiausia — kiekvienas iš veikėjų savitas, ryškus, patrauklus, savim įtikinąs, įtampąs į bendras situacijas... Intriga: kamuolys suvynioja visus siūlus iki pilnumo... Vietomis dialogai ilgoki, bet labai prasmingi, lyriški ir... gero aktoriaus lūpose nebus nuobodūs.

Tai Birutės Pūkelevičiūtės veikalas. Vienbalsiai pripažintas ryškiai, teigiamai išsiskiriančiu iš visų kitų veikalų, gautų konkurse, ir nutartas atžymėti pirmąja — tūkstanties dolerių — premija. Antrajai premijai iš likusių rankraščių niekas ypatingai neprasikišo. Sutarta antrosios neskirti.

"Palikimas" dabar yra nebe vien autorės, bet ir Los Angeles Dramos sambūrio dideliam dėmesy ir (moraliai) savotiškoj, laikinoj sambūrio nuosavybėj. Gal būt, bus pirmiausia šio sambūrio pastatytas scenoje. Tačiau ir visam išeivijos teatrui, jo gyvybei, tikėkimės, šis gražus veikalas bus nauju impulsu, nauja paskata dirbti ir kurti. Tokia, man atrodo, yra ir šio konkurso esmė.

Post scriptum: Kiti slapyvardžių vokai nebuvo atplėšti. Autoriai, kurie nori savo rankraščius gauti atgal, prašomi kreiptis (kad ir slapyvardžiu) į Los Angeles Dramos Sambūrio pirmininką adresu: Mr. A. Tumas, 19534 Haynes, Reseda, CA 91335. **A. R.**

DR. ALEKSANDRO KURŠIAUS LENTA NEW YORKE

Liepos 4 d. įvyko dr. Aleksandro Kuršiaus lentos atidengimo iškilmės New Yorko mieste, 20 Broad Street, tarp Wall Street ir Exchange.

Dr. Kuršius 1659 m. buvo pakviestas New Amsterdamo (New Yorko) gubernatoriaus P. Stuyvesant organizuoti ir vadovauti Lotynų mokyklai. Tai buvo ne tiktai pirma tokia mokykla New Yorke, bet ir visoje šiaurinėje Amerikoje.

Memorialinės lentos idėja buvo kilusi prieš 17 metų, bet, deja, užkliuvo, nes nebuvo galima gauti pastato savininko leidimo prikalti lentą toje vietoje, kur kadaise stovėjo ta mokykla. Šiais metais, organizuojant Bicentennial Komitetą, pirmininkaujant dr. Vaclovui Paprockui (dabar jau miręs), kilo sumanymas vėl iškelti lentos klausimą.

Tai įvykdyti buvo pavesta Antanui Varnui, komiteto vykdančiajam vicepirmininkui. Leidimą gauti užtruko apie 3 mėnesius. Buvo daug pasikalbėjimų, susirašinėjimo, ir net teko prašyti New Yorko miesto mero užtarimo. Pagaliau leidimas buvo gautas, ir, artėjant liepos 4-tosios iškilmėms, buvo nutarta lentos atidengimą įjungti į bicentennial iškilmes. Šių iškilmių svarbos padidinimui buvo pakviestas New Yorko meras Abraham Beame atidengti lentą.

Čia vėl prasidėjo nauji "kryžiaus keliai". Kaip žinoma, New Yorko meras kovoja už miesto finansinę egzistenciją, miestas yra pilnas aukštų svečių—karalių, prezidentų, kuriuos visus reikia priimti ir pagerbti. Bicentennial iškilmėse dalyvauja apie 30 tautų ir kiekviena jų nori turėti merą pas save. Meras atėjo tik pas lietuvius.

Atvykstantį merą ir jo palydovus pasitiko Antanas Varnas, pakvietė

Bicentennial minėjime Clevelande.

Viršuje: Mergaičių choras "Nerija" dainuoja miesto centrinėje bibliotekoje; diriguoja R. Čyvaitė.

Apačioje: Clevelando centrinėje bibliotekoje 8 langus, papuoštus su lietuvišku menu ir knygom, apžiūri prof. A. Klimas š Rochesterio ir prof. J. Cadzow iš Kent, Ohio.

Bicentennial commemorations of Cleveland's Lithuanians at their city's main library.

a) Girl's chorus, Nerija, during a concert.

b) Inspecting the showcases of Lithuanian art exhibits, publications.

juos į tribūną, kur stovėjo mūsų jaunimas tautiškais rūbais, dauguma jų "Tryptinio" šokių grupės dalyviai. Kartu su meru atvyko miesto tarybos prezidentas Paul O'Dweyr ir "Fourth of July" komiteto pirm. E. V. Conway. Tribūnoje A. Varnas pristatė Reginą Rūtą Žymantaitę, buvusią Miss New York City. Ji supažindino ten esančius su dr. Kuršiaus biografija. Po to kalbėjo meras Beame, pasakęs labai šiltą kalbą, kurią jis taip užbaigė: "Man yra tikras malonumas atidengti šią lentą, kuri žymi vietą, kur miesto aukšto mokslo sistema prasidėjo, vadovaujant pirmajam šiame krašte lietuviui". Po kalbos meras priėjo prie lentos ir ją atidengė.

Po to tarė žodį Lietuvos generalinis konsulas Aicetas Simutis. (Jis kartu su dr. Paprocku darė tyrinėjimus Kuršiaus gyvenimo eigos).

Po iškilmių meras Beame išvyko sutikti JAV prezidentą ir priimti laivų paradą. Programa truko nuo 10 val. ryto iki 4:30 p. p.

Iškilmes papildė dvi lietuvių tautinių šokių grupės: "Tryptinis", vadovaujamas J. Matulaitienės, ir "Liepsna", vadovaujama B. Vaičiūnaitės. (V. Č.)

ŽURNALISTIKOS PREMIJA

● Žurnalistikos premijai už 1976 metus skirti komisiją sudaro: prof. dr. J. Puzinas, pirmininkas; D. Bindokienė — sekretorė ir nariai — kun. V. Bagdanavičius, E. Pakštaitė, Vl. Būtėnas.

Premijai skirti komisiją sudarė Liet. Žurnalistų centro valdyba, kurios pirmininku yra kun. J. Vaišnys.

Kandidatus premijai siūlyti iki š. m. gruodžio 31 d., žinias siunčiant pirmininkui J. Puzinui: 7309 S. Washtenaw, Chicago, Ill. 60629, arba sekretorei D. Bindokienei: 6634 S. Richmond, Chicago, Ill. 60629.

Premija yra $1000; jos mecenatas kun. J. Prunskis. Premija bus įteikta spaudos baliuje, kuris numatomas 1977 m. sausio 29 d.

Clevelando centrinėje miesto bibliotekoje įvyko lietuvių meno paroda ir koncertas. Paroda bus visą mėnesį.

Nuotraukoje rengėjai ir išpildytojai: iš kairės — prof. J. Cadzow, I. Bublienė, R. Babickas, N. Bezualoff (bibl. sk. vedėja), M. Lenkauskienė, J. Stempužis, prof. R. Šilbajoris, D. V. Stankus, J. Malskis.
A Lithuanian art exhibit at Cleveland's main library, lasting one month, was complemented by a concert held there, too.

Clevelando Šv. Jurgio parap. lituanistinės mokyklos abiturientai: iš kairės — A. Palūnas, A. Razgaitis, T. Palubniskas, A. Alšėnas. Kalba dir. A. Balašaitienė, šalia sėdi kleb. kun. B. Ivanauskas.

1976 graduates of the St. George Parish School of Cleveland's Lithuanians.

Clevelando "Ateities" koncerte dainuoja Birutė Aleksaitė, akompanuoja Gary Wedov.

Soloist Birute Aleksaite, accompanied by Gary Wedow, during a concert given by the "Ateitis" Club of Cleveland Lithuanians.

Attending the ceremonies of dedicating a plaque to the first Lithuanian educator and physician in America—Dr. C. Curtius—were N.Y. City dignitaries and representatives of Lithuanian organizations and offices.

Foto L. Tamošaitis

Dr. Karolio Kuršiaus paminklinės lentos atidarymo iškilmėse. Iš dešinės — Bicentennial komiteto pirm. E. V. Conway, New Yorko miesto tarybos pirm. P. O'Dwayer, Lietuvos konsulas A. Simutis, New Yorko miesto meras B. Beame, Vliko pirm. K. J. Valiūnas, Lietuvių Bic. kom. vicepirm. A. J. Varnas, Regina R. Žimantaitė.

Lithuanian Plaza Established In New York City

New York Cit's Mayor Abraham Beame and Mr. Antanas Varnas, official representative of the Bicentennial Lithuanian Committee, at the unveiling on July 4th of a monumental plaque dedicated to Alexander Carolius Curtius.

Spoke the mayor:

"It is very appropriate that we pay tribute today both to Alexander Carolius Curtius and to the nation's Lithuanian-American community.

"For it was on July 4, 1659—317 years ago today that Professor Curtius spent his first day as the Latin schoolmaster of New Amsterdam (Later named New York. —Ed.) in a schoolhouse on this site. One can say that New York City's system of higher education started right here, that our present City University originated on Broad Street.

"It is now my pleasure to unveil the plaque which marks the place where the city's higher education system began under the direction of the country's first Lithuanian-American."

OVERTURE TO A LITHUANIAN PLAZA

At 20 Broad Street, New York City, during the unveiling on July 4 of a plaque to the 17th Century Lithuanian educator Alexander Carolus Cursius Curtius—near President Washington's Inaugural building—ceremonies were enacted by the City's mayor and dignitaries and by leaders of the Lithuanian community and organizations.

New York City Mayor A. Beame and A. J. Varnas at the unveiling of a plaque in honor of Dr. A. Curtius on July 4, 1976.

A. J. Varnas ir meras B. Beame atidengia paminklinę lentą A. Kuršiui New Yorke.

Foto Paul Bivainis

Resolution in Senate

Commenting on passage of Senate Resolution 319, the Baltic resolution, Senator Charles H. Percy (R-Ill.) praised the Baltic communities in the United States for keeping faith with their heritage and keeping before the foreign intervention in all aspects of their na- American people the aspirations of those who live under foreign domination.

Following is the text of his remarks:

"Mr. President, passage of Senate Resolution 319, the Baltic resolution, shows our concern for the peoples of the Baltic States who for 36 years have been unable to govern themselves in their own way, who have suffered tional life and who long to enjoy the rights of national sovereignty.

"On this occasion I want to pay tribute to the members of the vibrant Lithuanian, Latvian and Estonian communities in the United States who keep faith with their heritage and who keep before the American people the aspirations of those who live under foreign domination. Were it not for the important national and local Baltic organizations in this country, the cause of the Baltic peoples might not be so high on our agenda today, because the people in the old country have been silenced and cannot make direct appeals to us. But these fine communities, their newspapers, their radio programs, and their informed and articulate leadership, continue to speak up for those who cannot speak for themselves. And I have nothing but admiration for them.

"I am proud that the United States Senate has adopted this resolution as a declaration that we remember, that we care, and that we support President Ford's policy of nonrecognition of the annexation of the Baltic States. I trust that the international news media, as well as Voice of America, Radio Liberty and Radio Free Europe, will carry this message to the Soviet Union, to the nations of Eastern Europe and around the world."

According to Senator Percy's communication, he may be contacted in the above matter through Mr. Scott Cohen, (202) 224-7914.

Lt. Col. J. Markalonis of Reynoldsville, Pa., explaining a new helicopter's performance to senior officers of the Pentagon.
Lt. Col. T. Markalonis (right), briefing a general and Lt. Col. on the helicopter pad at the Pentagon.

Pulk. J. Mikalonis iš Reynoldsville, Pa. informuoja Pentagono aukštuosius karininkus apie naujai išrastą gelbėjimo helikopterį.

Marcelius Zitkus presenting an old, rare Lithuanian book, "Life of Christ' (1782, Vienna), to add to Kent State University's Collection of Lithuanistics.

Marcelius Zitkus įteikia Kent. universiteto profesoriui vieną iš seniausių lietuviškų knygų "Kristaus gyvenimas", kuri buvo atspausdinta 1782 m. Vilniuje.

RARE BOOK FOR KENT STATE UNIVERSITY

Kent State University, Ohio, has already acquired an extensive Lithuanian Collection of books and prints of about 7000 volumes. The collection is one of the largest outside Lithuania and is believed the largest in any public institution in the United States.

Recently an extremely rare book, the "Life of Jesus Christ" (third edition) by St. Bonaventuure, has been donated to Kent State University by Marcel Zitkus (right) of Cleveland Heights. The book, written in Lithuania, was printed nearly two centuries ago (1782) in Vilnius, Lithuania. President Glenn A. Olds accepted the book, one of only about 20 copies known to exist.

Programming a New Air Force Helicopter

A new Air Force search and rescue helicopter is currently being tested at Kirtland Air Force Base in Albuquerque, New Mexico. Assigned to the testing was a native of Pennsylvania, Lt. Col. Vincent T. Markelonis, Retired, who had his schooling at Sykosville High School, attended Penn State DuBois Campus and later served as program director of the helicopter craft during its development at Wright Patterson AFB in Ohio, as well as Air Force mechanic, navigator, designer and developer.

His 23 years of military service have made Lt. Col. V. T. Markalonis, Ret., highly familiar with the copters of the Strategic Air Command. Especially since he followed not only their designing, production and development, but also participated in war missions carried out by the craft in the war theaters of Southeast Asia.

(Continued on Page 20)

U.S. Latvians Publish Highly Developed Musicology Handbook Annually Which Deals with Lithuanian Music Life, Too

RAIMUNDAS LAPAS

Chief Archivist at the Library of Lithuanian Musicology

If our historians complain that there is little of the findings in the field of Baltic research being published in the United States, they are making a grave mistake. This has been brought up from time to time in our press, yet little has been done to further propagate investigation in this matter. There is the exception in this case of historian Jonas Dainauskas, who under the auspices of the iLthuanian Historical Society in Chicago, compiles a non periodic publication LIETUVOS ISTORIOGRAFIJA, listing recent publications written by non-Lithuanians, not in the Lithuanian language, and printed outside of Lithuaia. Such a publication is no doubt a valuable asset not only to the Lithuanian speaking historion but to the non-Lithuanian speaking historian who can develop a detailed knowledge from the bibliographical sources listed. Such material listing should not be the work of one man, and so all are welcomed to assist Jonas Dainauskas by sending him new additions at 4523 South Francisco Avenue, Chicago, Illinois 60632.

With the irregularity and limited quality of the magazine MUZIKOS ZINIOS, issued quarterly by the American Lithuanian Organist Society, one can easily pose the question how can such a publication improve its content so that even non-musicians could find it interesting. The answer can be found by taking example of the annual handbook LATVJU MUZIKA. This handbook is under the editorship of Valentins Berzkalns, a noted Latvian musicologist whose many studies have remained as the standard authoritative references in Latvian musicology. The yearbook is sponsored by the Latvian Choir Association, Inc. The editorial board consists of noted musicians from USA, Canada, England, Germany, Sweden and Australia.

With the appearance of the eighth handbook (1975), I feel that quite a few readers should care to acquaint themselves with LATVJU MUZIKA in that it contains a wealth of historical material dealing with Lithuania as well as the other neighboring Baltic nations. Its attractve cover as well as the fine printing adds all the more for pleasant and informative reading.

LATVJU MUZIKA systematically records not only Latvian musical activities in the Western world, but also publishes interesting articles on noted Latvian composers and other musicological topics. The Latvian folksong festivals, which play a very important role in the life of the people, are always covered in detail. Some articles, such as Longins Apkaln's study on Richard Wagner's two year stay in Riga (1837-39), prove the quality and high standard of the publication. As for discography, all Latvian phonographic recordings from 1949 on have been systematically listed in several issues. This is one of the many items that we lack in our Lithuanian musicology in exile. Such a task is elementary if done at the time of the appearance of the phonographic recordings on the market; some 15 or 20 years later it poses some difficulties to obtain proper information concerning them for a variety of obvious reasons. At times it does not need to be that long ago. Take as an example the record MUSIC FROM LATVIA, produced and released in 1969 by Polydor (nr. 542.005 A.B.). Among other compositions George Lapensons performs our noted Lithuanian composer's B. Dvarionas's "Andante molto sostenuto," on this Polydor record. I dare guess that not even our Lithuanian musicologists are aware of this.

The eighth issue of LATVJU MUZIKA features an article concerning primitive musical instruments found in the Latvian territory. Among other instruments the priority is taken by the kokles, or kankles as known to us Lithuanians. Many unknown facts concerning even our own Lithuanian folk instruments are uncovered in the wealth of this article. Among the 210 footnotes there are constant references to Slaviunas as well as other Lithuanian, Slavic and Baltic musicologists.

Despite the fact that this yearbook is printed in the Latvian language, it should pose no serious reading difficulties for our Lithuanian public or for other nationalities interested and persistent enough to follow such a publication with the assistance of a dictionary. The numerous illustrations add to the continuity of reading.

It is my personal hope that our MUZIKOS ZINIOS will take example of such a publication as LATVJU MUZIKA in improving their own publication. Those interested in further information concerning this annual handbook, kindly contact Robert Zuika at 723 Kendall Avenue, Kalamazoo, Mich. 49007.

(Continued from Page 19)

The present project, initiated in 1974, is for copters primarily destined for search and rescue of downed military fliers, but could be effective in civilian rescues by the military, too.

Several years ago, Markalonis was awarded the Distinguished Flying Cross for extraordinary achievement while serving as navigator on a C-130 which was on a forward air control-target illumination mission in Southeast Asia in December of 1967. The citation noted his outstanding aircrew coordination, under heavy fire, during a four-hour engagement against an enemy supply convoy. His performance was cited as the major contribution to the success of the mission.

(From the Courier-Express, DuBois, Pa., July 28, 1976.

Kaze Brazdzionyte, director of a new radio program in Chicago, "Echoes of Lithuania." Kaze Brazdzionyte, a major of Northern Illinois University's radio-television and biology studies.

Kazė Brazdžionytė, naujos radijo programos Chicagoje "Lietuvos Aidai" vedėja.

Foto Z. Degutis

Due to an increasing demand of the Chicago Lithuanians for more radio broadcasting in their native language, station WOPA, 1490AM, has added a new Friday evening, 10 to 11 p.m. program "Lietuvos Aidai" (Echoes of Lithuania) as shown in our listing on page 23.

According to program director and engineer Charlotte Brazdzionis, the show could be called a sort of "Lithuanian Contemporary"—we have news, public affairs and featurettes on health, legal items, cooking and religion.

The news is handled by Balys Brazdzionis, journalist and father of Ms. Charlotte, and a staff of four experts who prepare the announcements of from four to six minutes in length. The staff also includes a legal, medical and religious consultant.

LITHUANIANS MAKE NEWS

Algis Taskunas, 46, an Australian Lithuanian and faculty secretary at three of the country's universities, has received a Fullbright stipend to study Resource Management in U.S. universities and other higher education institutions here and elsewhere. After a half month's stay in San Francisco and Los Angeles, he continued his studies' tour in July in Chicago and Detroit, then leaving for Canada subsequent to returning to Austrlia in September by way of Europe.

—:—

Dr. Algirdas Budreckis of New York has recently given an address covering the 300 year old history of the over 500,000 Lithuanians who have crossed the Atlantic and settled in America. The address was broadcast over Philadelphia's Educational TV and its text may be found in the July 23 edition of "Vienybe," the bi-weekly, bilingual Lithuanian newspaper of New York.

LITHUANIA IN PHILATELY

By A. BERNOTAS

CITY OF PSKOV

Pskov is a northwestern Russian city, located at the southern tip of Lake Peipus, on the River Velikaja, near the Estonian border. Because Pskov in 13th to 15th centuries had close ties with the Grand Dukedom of Lithuania, we will take a look at the history of this ancient city.

Since ancient times Pskov had trade relations with neighboring countries and cities, among them with Great Novgorod, of which it was a vassal, and with Riga (nowadays Latvia). The dukedom of Pskov was governed by the people's council, which used to elect a ruling duke. These dukes sometimes were Pskovites, sometimes they were sent by Great Novgorod.

The Pskovites were mainly of Russian descent, though they already differed from Moscovites proper. In earlier centuries they had been fighting with neighboring Estonians and Latvians; later with the German Sword-Crusaders, who were settling in Latvia and partly in Estonia; also with the Danes, then ruling Estonia, and finally—with Lithuanians. Ancient Lithuanians, too, had made some incursions into Pskovite lands, yet in 1221 Lithuanians had helped Pskovites in their struggles against the same Crusaders.

Shortly thereafter, during the battle of Siauliai (1236) however, Pskovite formations were fighting alongside the Sword-Crusaders, who were now invading Lithuania. They were all badly defeated in this battle by the Lithuanian King Mindaugas.

In Lithuania proper the period was thus a turbulent one and quite unruly, too. The Grand Duke of Lithuania, Mindaugas, the first Lithuanian ruler to embrace Christianity, who in 1253 was crowned as King—himself later being slain in 1263 by his relatives. Historians believe, that one of the assassins was his brother-in-law Daumantas, Duke of Nalsenai. After a quarrel with other pretenders to the Lithuanian throne, Daumantas in 1265 fled with 300 other Lithuanian families to Pskov and settled there.

In Pskov Daumantas was received very well. Already in the next year he was elected by the Pskovites as their duke (1266-1299). He was christened and took the name of Timothy, but to chroniclers he remained known by his old name—Daumantas (Dovmant in Russian). Soon he married the granddaughter of the famous Russian Duke Alexander Nevski and so entered into relationship with the Rurik family. He was very zealous in his new adopted country. He reinforced the fortress (the local kremlin) of that city. He erected a stone wall around the old town (Dovmant gorod) and built Pravoslavian churches and monasteries in Pskov and elsewhere. The Pravoslavian church considered him a saint. He fought several victorious battles against invading Crusaders. He also fought against his own brother-Lithuanians.

In 1323 as ruler of Pskov Daumantas' son David, the Duke of Gardinas, was elected. After him Pskov became known as a republic, which remained in close ties with Lithuania during the reigns of Gediminas, Algirdas, Jogaila and Vytautas the Great. Only in the middle of the 15th century Moscow started to influence Pskov and thereupon the republic was occupied by Moscow.

During World War I in Pskov there gathered a flock of Lithuanian refugees who formed there a couple of societies, maintained an orphanage and a grammar school. In 1918, when the German army occupied the city, these Lithuanians together with a number of former czarist soldiers returned to their ancient land.

During World War II Pskov was occupied anew by the German army. Retreating Germans in 1944 blew up parts of the historic kremlin and the city walls.

In 1941-42 Pskov issued several postage stamps and one block. Part of the stamps were overprinted with the word PLESKAU (German name for Pskov), others had original designs. For illustration we give here two seldom seen stamps: (1) 60 Kopeck one with the Cathedral of Pskov and (2) 60+40 Kopeck charity stamp with Madonna and Child from the church of Lebjatowo.

A LIFE-LONG HERALD OF MUSIC

"Lithuanian Days" wishes to commemorate one of its earliest and steadiest readers, Pranas Ambrazas, who died in Cleveland on August 13, 1975. He was a regular subscriber of our magazine since its inception.

The lifetime dedication and works of Pranas Ambrazas, born Aug. 10, 1898 in the county of Sakiai, belong to music, however, and it is by the exponents of that muse that they will be more fully evaluated.

Yet here was a unique Lithuanian artist who studied musicology-organ playing, singing, music playing and teaching, composition, conducting of choirs under most of the oldest specialists of his country before and after WWI. He then cheered with his musical activities his countrymen even through exile (1944-1949) and finally resetlling in the U.S.A. 70 pieces of church music for choir, 2 masses, 20 pieces for other choirs or soloists, and activities in social, professional (firstly, as organist), and then Lithuanian cultural life are his legacy.

BOOKS

CONSCIOUSNESS AND REALITY: HEGEL'S PHILOSOPHY OF SUBJECTIVITY

By Prof. Joseph L. Navickas
Department of Philosophy
Boston College

The chief purpose of this work is the examination of Hegel's notion of subjectivity from the viewpoint of self-constitution and self-formation in its long and intricate phenomenelogical odyssey. The book combines a textual analysis and a new constructive interpretation of the **Phenomenology.** The complete working out of the notion of subjectivity requires a re-examination of the phenomenological transitions and a reinvestigation of some allegedly insignificant achievements of the subject.

Hegel's idea of subjectivity receives the fullest attention through gradual and continuous scrutiny of three subjective activities: universalizing performance, negativity, and mediation. These three pivotal activities of the subject are mutually inmplicative and they are operative at every stage of the self-correcting process.

Two things distinguish Hegel from his predecessors who had a similar outlook on the nature of subjectivity. One of these is the emphasis on mediation, which signifies both an interrelatedness of subjectivity and objectivity and a persistent attempt at concretization. The true reality of consciousness as subjectivity lies in that to which it is related and in that in which it finds a more concrete content and a more meanngful experience. The second distinguishing feature is the gradual transformation of the phenomenal cognition into the absolute knowledge. Individual objects and phenomena are not really isolated substances, and particular claims and counterclaims of consciousness are not radically immutable oppositions. When examined realistically and dialectically, objects and conceptions of them constitute one indivisible whole.

The principal aim of the work is to show that the totality of relationships of all objects and the totality of relationships of all partial positions constitute the content of the absolute knowledge, which is both the end and the beginning of the philosophically mature subject. Thus, the whole enterprise of the subject is depicted as a process of a self-correcting spirit.

About the author: Joseph L. Navickas was born in Lithuania, in 1930. Educated in Germany, Belgium, and in the U.S.A., the author did graduate work in philosophy at Fordham University (Ph.D., 1958). Published in the areas of Russian philosophy, philosophical methodology, and Hegelian phenomenology. Taught as an instructor in philosophy at King's College, Pennsylvania, and is currently an associate professor of philosophy at Boston College. His latest publication the author considers to be his Lithuania approach to a major philosophical problem.

1976. VIII, 279 pages (ISBN 90 247 1775 2) Guilders 60.—

Martinus Nijhoff, Publisher, P.O. Box 269, The Hague.

Administracija rašo —

GARBĖS PRENUMERATORIAI

Vytautas Dambrava,

A. Razutis, Los Angeles, Calif.

L. Ragas, D. D. S., Bloomingdale, Ill.

A. Braškys, Sudbury, Ont., Canada.

E. Mickeliūnas, Richmond Hill, N. Y.

J. Mulokas, Chicago, Ill.

A. Pocius, Elizabeth, N. Y.

Rev. P. Sabulis, Waterbury, Conn.

M. Shalins, Woodhaven, N. Y.

D. Surantas, MD, Rockford, Ill.

Vysk. Antanas Deksnys, Roma, Italija.

L. Baltušis, Downey, CA.

J. Dėdinas, MD, Elmhurst, Ill.

Msgr. J. Karalius, Shenandoah, Pa.

A. Musteikis, Lariat Motel, Fallon, NV.

C. Oksas, Chicago, Ill.

V. Šaras, Los Angeles, Ca.

V. Vidugiris, Palos Verdes, Ca.

Dr. P. Atkočiūnas, Cicero, Ill.

K. Auštkalnis, Eugene, Ore.

J. Čiurlionis, Phoenixville, Pa.

P. Gylys, Olympia, WA.

A. Kantvydas, Toronto, Ont., Canada.

Dr. J. S. Kriaučiūnas, Toledo, OH.

P. Kudeikis, Toronto, Ont., Ca-

A Kudirka, Union, N.J.; G. Okunis, Flushing, N.Y.; J. Vitėnas, Washington, D.C.

nada.

A. M. Macarus, Hager Shores, MI.

W. Maker, Burbank, CA.

Dr. J. Petrikonis, Woodbine, IA.

A. Puskepalaitis, So. Boston, MA

Rev. Prof. Dr. P. Ragažinskas, Central, N. M.

J. Stankus, Chicago, Ill.

Kun. E. Statkus, Grand Rapids,

LD paremti aukojo —

$8.00 — O. Vaitas, MD.

Po $5.00 — A. Čepulis, V. Meilius.

Po $3.00 — S. Blanford, Dr. J. Masilionis, V. Sakas, M. Ugėnas, J. Žemaitaitis.

Visiems mus parėmusiems administracija nuoširdžiai dėkoja ir

LD Adm.

MARY HAMROCK

PIERCE – HAMROCK

MORTUARY

921 Venice Blvd.,
Los Angeles, Ca. 90015

Phone: RIchmond 9-6091

LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI

Atkelta iš psl. 3

Kirvio šokis, kuriame yra posmas: "Valdytojų deivužėlių prašykim, o - o! O deivužės mums padės, ne šiandie - ryto!" (apie tai žiur. B. Sruogos "Lietuvių liaudies dainų rinktinė," pusl. 281-320, Kaunas, 1949). Apskritai, visos mūsų šokių problemos dar tebelaukia mokslinių studijų, o ypač religiniai ir laidotuvių šokiai.

Atrodo, iš religinių šokių išaugę kai kurių dabar mūsų tarpe plačiai žinomi šokiai. Šuo keliu gali būti išaiškinamas Kepurinės ir Sadutės pobūdis. Kepurinė galėjo būti šokama ne su šiaudinėmis skrybėlėmis, bet su vainikais. Sadutė ir dabar tebešokama su gėlėmis rankose.

Senosiose dainose sutinkamas saulės ir mėnulio vedybų motyvas duoda pagrindo manyti buvus ir su tuo motyvu susijusių šokių. Užsilikusios šokių nuotrupos "Mėnužėli, tėvužėli . . .," Papartėlis, raganu, burtininkų, laumių šokių, pasakojimai apie jų išdaigas, paparčio žiedo ieškojimą, kupoliavimus—liudija buvimą Joninių ir kitų gamtai pagarbinti šokių.

Pabaigtuvių šokiai yra išsivystę iš, dirbtųjų talkomis. darbų nuobaigų. Didesniesiems darbams atlikti kviesti talkon kaimynus ir kitus talkininkus paprotys išnyko, kai jie imta nudirbinėti mašinomis, be didesnio pagalbininkų sutelkimo. Tačiau anos pabaigtuvės su dainomis ir šokiais senesniųjų dar tebeatsimenamos, ypač ne per seniausiu laiku rugiapiūtė. O senosios išraiškos Rugučiai, Rugeliai, Talkelė, Kepurinė, prisitaikiusi pabaigtuvių papročiams, Žalias lines ir kiti tebešokami iki dabarties.

Vestuvių šokiai sudaro didžiausią šokių dalį. Vestuvių apeigos trukdavusios savaitę laiko (su įžanga ir pabaiga—dar ilgiau), sutraukdavo gausų būrį visokio amžiaus svečių. Vestuvių pobūdis, nuotaikų keitimasis, įvairūs pokštai ir t.t. buvo paskata susikurti ir išsivystyti visokio charakterio ir pavidalo šokiams. Čia švelni liūdnoka mergvakario Sadutė, lyriškas graudus jaunosios šokis Tėvo dvarelis, sunkus pakumpęs tėvų šokis, ryžtingas jaunavedžių Pipirinis, kovingas pasekėjų šokis Jonkelis, brutalus nekviestųjų svečių (Suvalkų krašte vadinamų krukininkais) šokis Mikita juokingasis piršlio Lazdos šokis ir visa eilė kitų, šokamų jaunimo, senesniųjų, moterų, vaikų, piemenų ir t.t.

"LIETUVIŲ DIENŲ" ŽURNALAS PAMINĖS SAVO 25 METŲ SUKAKTĮ

1976 metų spalio 17 d. 1 val. p. p. Ambassador viešbuty, 3400 Wilshire Blvd., Los Angeles, Calif., Venetian salėje įvyks LD 25 metų sukakties paminėjimas.

Bus pietūs ir programa.

Visi lietuviai, žurnalo skaitytojai, rėmėjai, bendradarbiai ir kt. spaudos mylėtojai kviečiami dalyvauti.

Bilietus reikia iš anksto užsisakyti. Pietų kaina $10 asmeniui.

Rezervacijas ir čekius prašome siųsti administracijai: Lietuvių Dienos, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.

BALTIC BAKERY

Juozas ir Aldona Ankai — savininkai

4627 So. Hermitage CHICAGO, Illinois 60609 — Telef. (212) LA3-1510

——— ir ———

2616 W. 69 Street, Chicago, Ill. 60629
Telefonas: (312) 737-6784

Siunčiame duoną ir raguolius į visas Amerikos dalis.

TAUPYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekviename skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

UŽ CERTIFIKATUS MOKAME:

7¾%—6 metų su $1,000, minimum
7½% — 4 metų su $1,000, minimum
6¾% — 30 mėn. su $1,000, minimum
6½% — 1 metų su $1,000, minimum
Savings insrd. to $40,000 by FSLIC

Vėliavos duodamos nemokamai. Pradėjus naują taupymo sąskaitą, gausite vieną amerikietišką ir antrą pagal savo pasirinkimą su stovu.

Kitos dovanos duodamos sąskaiton įdėjus atitinkamą sumą.

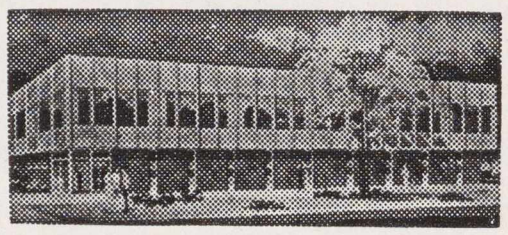

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSN.

1447 So. 49th Court
Cicero, Illinois 60650

JUOZAS F. GRIBAUSKAS
sekretorius

Tel.: (312) 656-6330 Ir 242-4395

"LIETUVIAI AMERIKOS VAKARUOSE"!

Siųskite metinę prenumeratą $5.00

adresu:

"Lietuviai Amerikos Vakaruose"
4364 Sunset Bld., Los Angeles, 90029.

Galima LAV užsisakyti ir patelefonuojant — NO 4-2919.

Užsakykite LAV savo giminėms bei draugams, gyvenantiems rytinėse ir vidurio Amerikos valstybėse, tegu susipažįsta su mūsų veikla ir gyvenimu.

CRANE SAVINGS & LOAN ASS'N

High Dividend Rates
Accounts

Insured to $40,000 by FSLIC

47th & Rockwell St., CHICAGO, Illinois 60632

94th & Roberts Rd., Hickory Hills, Ill. 60447

Books of Interest

VYTAUTAS THE GREAT, Grand Duke of Lithuania, by Dr. Joseph B. Končius. History of Lithuania from King Mindaugas (1252) to to the end of the reign of Vytautas the Great (1490). 214 pages and a map. Price: $3.00
Hard cover $4.00

THE GREEN OAK. Selected Lithuanian poetry. Edited by Algirdas Landsbergis and Clark Mills. Published by Voyages Press, 1962. 118 pages. Price: $5.00

LITHUANIA 700 YEARS. By Albertas Gerutis. Includes 1)The Origins of the Lithuanian Nation, by J. Puzinas; 2)Lithuania to World War I, by J. Jakštas; 3)Independent Lithuania, by A. Gerutis; 4) Lithuania's Resistance, 1940-52, by A. Budreckis; 5) Liberation attempt from abroad, A. Budreckis; 6) The prospects of Lithuanian Liberation, by S. Lozoraitis. 475 p.p. 1969. Price: $12.00

Available at
"Lithuanian Days" Publishers
4364 Sunset Boulevard
Hollywood, Calif. 90029

LIETUVIŲ DIENŲ
žurnalo ir knygų
PLATINTOJAI
J. A. V-se

Brooklyn, N. Y. — "Darbininko" adm-ja.
So. Boston, Mass. — S. Minkus
Chicago, Illinois — Balys Brazdžionis, 'Parama', 'Marginiai', 'Terra' Gifts International.
Cleveland, Ohio — J. Žilionis
Detroit, Mich. — St. Anthony's Parish Library.
Los Angeles, Calif. — V. Prižgintas.
Putnam, Conn. — Immaculata Conception Convent.
Rochester, N. Y. — A. Sabalis.
Waterbury, Conn. — "Spauda".
Woodhaven, N. Y. — "Romuva".

Anglijoje
Kew, Surrey — "Dainora".
Bradford, Yorks — Kun. J. Kuzmickis.

Australijoje
Adelaide, Edwardstown — A. Kubilius.
Melbourne - St. Kilda — F. Sodaitis
Sydney — Kun. P. Butkus.
Glen Osmond, S. A. — E. Reisoniene.
Mirren, S. A. — J. Rupinskas.

Italijoje
Roma — Mnsgr. V. Mincevičius.

Kanadoje
London, Ont. — A. Puteris
Toronto, Ont. — V. Aušrotas, A. Kuolas, P Misevičius.
Montreal, Que. — P. Rudinskas, (Parish Library)

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMOS,
kurios bendradarbiauja su "Lietuvių Dienomis"

Los Angeles, Calif.
KALIFORNIJOS LIETUVIŲ RADIJAS
LITHUANIAN MELODIES
Stotis KTYM, banga 1460 AM
Šeštadieniais 12:30 — 1:00 p. p..
Išlaiko L. Radijo Klubas. Pirm. J. Mitkus,
2610 Griffith Park Blvd., Los Angeles, CA 90039 — Tel. (213) 662-6591

Baltimore, Md.
"RADIJO PROGRAMA LIETUVIAMS"
Girdima Marylande ir Washington, D.C.
Sekmadieniais 10 — 11 val. ryto
per FM radijo stotį WCAO 102.7 mgcl.
Programos vedėjai: **Albertas Juškus,**
4515 Wilmslow Rd., Baltimore, Md. 21210
Tel.: 366-4515
Kęstutis Laskauskas, 1312 Birch Ave.,
Baltimore, Md. 21227; Tel.: 242-1779

So. Boston, Mass.
Lietuvių Radijo valanda
LAISVĖS VARPAS
Sekmadieniais 11 — 12 val. priešpiet.
AM 1430 klc iš WWEL radijo stoties
Medford-Boston, Mass. 02155
Petras Viščinis, vedėjas,
173 Arthur St., Brockton, Mass. 02402
Telefonas: 586-7209

LIETUVIŲ RADIJO KORP. PROGRAMA
Seniausia liet. radijo programa Naujojoje Anglijeje, veikianti nuo 1934 m. bal. m., vedama **Stepono ir Valentinos Minkų,** girdima **sekmadieniais 1 val. — 1 val. 30 m**
Boston, Mass. — WLYN - 1360
Programoje: pasaul. žinių santrauka, muzika, dainos ir Magdutės pasaka.
502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127
Telefonas: AN 8-0489

Chicago, Illinois
SOPHIE BARCUS
RADIJO ŠEIMOS PROGRAMOS
7 programos savaitėje
Pirmad. ir penktad. — 11 val. ryte;
šeštad. ir sekmad. 8:30 — 9:30 ryte
Visos programos iš WOPA 1490 klc A. M.
Programos vedėja Aldona Daukus-Barkus.
Transliuojama iš nuosavos studijos.
WOPA stoties 1490 klc. A. M. 102-7 F. M.
7159 S. Maplewood, Chicago, Ill. 60629
Tel: HEmlock 4-2413.

MARGUTIS
Laikinai neveikia

Nauja lietuviška radijo programa
pradėta birželio 4 d.
LIETUVOS AIDAI
Kiekvieno penktadienio vakarą 10-11 val.
WOPA Stotis — 1490 AM banga
Veda Kazė BRAZDŽIONYTĖ, 2646 W. 71st
St. Chicago, Ill. 60629 Phone 778-5374

LITHUANIAN RADIO FORUM
Bi-Lingual Civic program in English and Lithuanian
Produced by **Anthony J. RUDIS**
Listener Participation Program
PHONE 445-6842 and ask a question
Sundays 2 to 3 PM
WXRT-FM 93.1 MHz.
Address: 9339 S. Oakley Chicago, Illinois

Cleveland, Ohio
Lietuvių Radijo Programa
TĖVYNĖS GARSAI
Girdima penktadieniais 8—9 val. vakaro
per WXEN-FM stotį 106,5 mc..
Vedėjas **Juozas Stempužis.**
4249 Lambert Rd., Cleveland, Ohio 44121
Telef.:: 382-9268.

Detroit, Mich.
LIETUVIŠKŲ MELODIJŲ RADIJO VALANDA
WMZK-FM banga 98 mc
Pirmadienį — trečiadienį — penktadienį
nuo 8:00 iki 9:00 vakare
Programos reikalais kreiptis: Albert Misiunas, 2483 Woodmere, Detroit, Mi 48209, tel. 841-3026; Algis Zaparackas, 4120 Yorba Linda Dr., Royal Oak, Mi 48072, tel. 549-1982.

LIETUVIŠKAS BALSAS-LITHUANIAN VOICE
WQRS-FM stotis. Banga 105.1 mc.
Sekmadieniais 8:25 — 905 val. ryto
Išlaiko Radijo Klubas.
Klubo pirm. **Vacys Urbonas.**
17175 Gaylord Ave., Detroit, MI 48240
Telefonas: 537-9642

Hartford, Conn.
"TĖVYNĖS GARSAI"
Connnecticut vlst. liet. kultūrinė valandėlė
WRYM AM 840
Kiekv. sekmadienį 4:15 — 5:15 val. p. p.
Programos vedėjas **A. Dragūnevičius.**
273 Victoria Rd., Hartford CT 06114
Telefonas: CH 9-4502.

New York - New Jersey
"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" radijo valanda
girdima kiekv. šeštad. 4 — 5 val. p p.
iš New Yorko stoties WEVD — 1330 klc.
ir 97.9 meg. FM.
Direktorius **Jokubas J. Stukas,**
1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092
232-5565. (Code 201)
Kultūrinė lietuvių radijo valanda anglų k.
per SETON HALL Un-to stotį WSOU-FM
pirm. 7:30 — 8:30 v. v. — 89.5 mg
Vedėjas **J. J. Stukas.**

"LAISVĖS ŽIBURYS"
Girdima kievieną sekmadienį
nuo 9 iki 10 val. ryto
iš WHBI stoties 105.9 FM banga.
Adresas: Romas Kezys, 217-25 54th Ave.
Bayside, N. Y. 11364
Telefonas: 229-9134

Philadelphia, Pa.
Lietuvių Bendruomenės Radijo Programa
BENDRUOMENĖS BALSAS
Stotis WTEL — 860 kilocycl.
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p. p.
Kultūrinės apžvalgos, žinios, vietos kronika, muzika ir skelbimai.
Programas tvarko ir praveda redakcinis kolektyvas.
Rašyti: "Bendruomenės Balsas"
1203 Green St., Phila., Pa. 19123.
Telefonas: PO 5-0932.

Pittsburgh, Pa
The First Lithuanian Radio Program in Pittsburgh, Penn.
Pittsburgh, Penn. — WPIT - 730 klc.
Sekmadieniais 12 val. — 1 val. p. p.
Programos vedėjai:
Povilas ir Gertruda Dargiai.
Visais reikalais kreiptis:
2040 Spring Hill R., Pittsburgh, Pa. 15216

Rochester, N. Y.
DAINOS AIDAS
Sekmadieniais 9:00 iki 9:30 val. iš ryto.
Stotis: WXXI-FM 91.5 MC
Išlaiko: Lietuvių Radijo Klubas.
Klubo valdyba: **Al. Gečas,** pirm., **R. Kirš-teinas,** vicepirm., **J.Krokytė,** sekr., **Rūta Ilgūnaitė,** ižd., **L. Laukaitienė,** narė.
Adresas: 320 Durnan St., Rochester, NY 14621

Waterbury, Conn.
LIETUVIŲ RADIJO PARTIJA
WBRY, Waterbury, 1590 kilocysles.
Kiekvieną šeštadienio vakarą 6:10—7:00
Programos vedėjas ir direktorius
John D. Adams (Adomaitis).
5 Harriet Ave., Waterbury, Conn. 06708
Telefonas: 753-8898.

Montreal, Canada
LIETUVIŠKAS PUSVALANDIS
Kiekvieną trečiadienį nuo 11 val. v.
CFMB stotis — Banga 1410.
Programos vedėjas **L. Stankevičius.**
1053 Cr. Albanel, Duvernay, P. Q. Canada
Telefonas: 669-8834

Toronto, Ont., Canada
TĖVYNĖS PRISIMINIMAI
7 radijo programos savaitėje
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
4 — 5 val. p. p.
Trečiadienį vak. 7 — 8:15 v. v.
Šeštadienį 3 — 3:30 val. p. p.
Visos programos transliuojamos iš Toronto stoties CHIN, banga 101 FM
Programos vedėjas Jonas R. Simanavičius
175 Parkside Dr., Toronto 3, Ont.
Telefonas: 534-1274.

Roma, Italia
ROMOS RADIJAS
Transliuojama kasdien nuo 20 val. 50 min. iki 21 val. 10 min. Vidurio Europos laiku, 41,15 ir 50,34 metrų bangomis.
Vedėjas **Dr. J. Gailius.**
Circonvallazione NOMENTANA 162.

Vatikanas, Italia
Programa transliuojama 8 kartus savaitėje.
Sekmad. rytais 10:30 - 11:00 Lietuvos laiku
ir kiekv. vakarą 20:15 - 20:30 Lietuvos laik.
Bangos: 31, 25, 19 ir 196 metrų.
Vedėjas **Kun. Dr. V. Kaziūnas.**
Adresas: Sezione Lituana, Stazione Radio CITTA DEL VATICANO.

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE
Įsteigta 1966
WCIU - TV Channel 26
Sekmadieniais 8:30
5845 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. 60636
Tel. (312) 778-2100
Tollus Šlutas, vald. pirm.

P. BALTUONIS **ŠOKIKAS / JUMPER**